INSTRVCTI

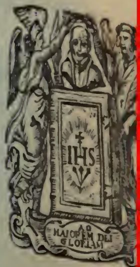
AD PROVINC

ET SVPERIORES SO

Auctoritate Congregation

ut Directiones ta

seorsim impressæ.

ANTVERPI

Apud JOANNEM M

M. DC. XXX

SVPERIORVM PER

INSTRVCTIONES AD PROVINCIALES ET SVPERIORES SOCIETATIS.

Auctoritate Congregationis VII.

ut Directiones tantùm,

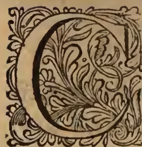
ſeorſim impreſſæ.

ANTVERPIÆ,
Apud JOANNEM MEURSIUM.
M. DC. XXXV.
SVPERIORVM PERMISSV.

SVPERIORIBVS SOCIETATIS.

ONTRACTIS *paucis è multis Instructionibus tam à P. N. Claudio p. m. quam à Patribus in VI. Congregatione deputatis, conscriptis; reductisque in librum Ordinationum, quæ vim Legis habeant in posterum; quæ reliquæ erant, intactas censuit VII. Congregatio retinendas esse, ac seorsim imprimendas, ad Superiorum directionem, quibus non parùm in suâ gubernatione juvarentur, quales sunt Industriæ, & alia id genus, tum ob multiplicem rerum pulcherrimarum varietatem, ex quarum lectione non exiguus fructus speratur, tum ob me-*

moriam tanti viri, tamque de univer- sa Societate benè meriti, à quo ſapien- tiſſimè prodierunt. Faxit Divina Bo- nitas rectam hanc vivendi juxta Inſti- tutum viam ſequamur omnes. Romæ 2. Februarii 1616.

Bernardus de Angelis
Secretarius Societatis IESV.

INDEX INSTRVCTIONVM.

INSTRVCTIO. I.

Ad renovationem Spiritus.

De promovendis ad sacros Ordines.

1 QVAMVIS ex constitutionibus nostri scholastici ad Sacerdotium ordinariè circa finem studiorum promovendi esse videantur; quia tamen Sacerdotes fieri non expedit eos, qui non benè in spiritu profecerint (cùm post Sacerdotium longè difficiliùs, si opus fuerit, à Societate dimittantur)cavendum est omnino, ne deinceps qui in spiritu & religiosis virtutibus non benè profecerunt, aut in vocatione stabiles & firmi non sunt, ad Sacerdotium promoveantur, etiamsi suæ bonæ existimationis jacturam, nisi ordinentur, obiiciant. Quarè servanda diligenter est à Provincialibus Instructio de ordinandis data anno 1576. & in Consultationibus, quæ de promovendis ad ordines fiunt, quæ in eâ Instructione præscribuntur, diligenter examinentur: & illud præcipuè accuratè discutiatur, quod ad profectum spiritualem promovendorum attinet; moneanturque à Provincialibus Consultores, ut ad Præpositum Generalem scribant, utrùm hæc ordinatio exactè servetur.

2 Quoniam loci mutatio plerumque morum

rum mutationem non facit, ideò qui in aliquo Collegio malè se gerit, non mittatur, si fieri potest, ad aliud, nisi prius juvetur, ubi deliquit; etiamsi spes aliqua sit ex eâ mutatione, eum qui mutatur profecturum. Si quando tamen Superiori videbitur, aliquem aliò amandandum; mittatur etiam integra & prudens instructio de moribus ejus qui mittitur, ad Superiorem ejus loci, ad quem is à Provinciali destinatur: ut hac ratione meliùs regi, & in Domino juvari possit. *Quando loco mutandi, & quomodo-dò.*

3 Nostris iter agentibus, ut de necessario viatico debitâ cum caritate est providendum, ita nullâ ratione permittendum est, ut pecuniâ illis detur ad superflua coëmenda, & quæ Religiosæ paupertati minimè congruunt, ut sunt curiosa & pretiosa: & multò minùs, ut ab externis, seu consanguineis, cum ædificationis jacturâ, conquiratur. *De viatico, &c. pro iter agentibus.*

4 Vt paupertatis puritas, & perfectio diligentiùs à nostris acquirantur, vigilandum à Superioribus est, ne quid in Societatem introducatur, quod vel huic paupertatis perfectioni adverſetur, vel proprietatem aliquam sapiat. Quarè ut abusus superfluarũ commoditatum, si quis est, penitùs tollatur; curent diligenter Superiores, ut omni necessitati, habitâ ratione personarum, debitâ cum caritatis significatione, provideatur. Ex quo præter multa alia, illud in primis sequetur commo- *Interdicitur superfluus rerum usus.*

dum, ut eâ ratione faciliùs superflua, & quæ proprietatis speciem habent, tolli possint. Quâ in re antiquiores & graviores Patres, & Superiores etiam ipsi, omnibus prælucere debent exemplo.

Abusus vestium in cubiculis.

5 Tollendus videtur ille abusus, ut alias ordinatum est, ne scilicet in nostrorum cubiculis duplices vestes habeantur; sed apud vestium custodem, ut est communis Societatis consuetudo, serventur: quod etiam de aliis rebus, quæ in usu non sunt, qualia sunt instrumenta quædam ad iter agendum, & his similia, intelligendum est.

Nihil à cognatis, vel amicis accipiendum pro lectionibus scribendis.

6 Etsi Regula 90. Provincialis cavetur, ne quidquam nostri à cognatis vel amicis accipiant; quia tamen videmus paullatim non levem abusum in hoc irrepsisse, cùm nostri, præsertim Scholastici, non raro ob describendas ab externis scriptoribus lectiones, cùm eas ipsi ob infirmam valetudinem scribere non possunt, pecuniam conquirant; quâ occasione in alios etiam usus non necessarios sæpè conniventibus immediatis Superioribus, illam expendunt; ut in posterum omnis talium rerum occasio præcidatur, nullâ ratione permittant Superiores, pecuniam à quopiam è nostris ad tales vel similes usus conquiri vel accipi. Quòd si quis judicio Superioris, qui necessitatem intueri debet, indigeat lectionum descriptione; id fiat pecuniis Collegii, in

Quomodò Superiores indigentibus prospiciant.

quo

quo ille habitat. Quam ob caussam Provincialis curet, aliquam pecuniæ summam illi Collegio applicare, ne his expensis extraordinariis nimiùm gravetur.

7 Nullâ ratione permittatur, ut nostri apud se habeant & secum ferant quædam quæ pauperibus, quales nos sumus, minimè conveniunt: ut sunt horologia rotata, & affabrè facta; Reliquiaria valdè curiosa, & pretiosa; imagines item multi valoris, & similia. *Curiosa & pretiosa interdicuntur.*

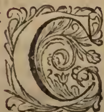
8 Ne paupertatis sanctæ custodia, quæ plurimùm cordi nobis esse debet, ullâ ex parte violetur; tollatur abusus ille, qui apud aliquos, ut audimus, irrepsit; qui rei deformitatem fortè non attendentes, in libris, quos de Superiorum licentiâ apud se habent (qui tamen pauci esse debent, & certi quidam) inscribunt *Ad usum talis*, &c. qui loquendi, vel inscribendi modus vel prorsus inutilis est, vel si aliquid efficiat, ut scilicet Superiores de hujusmodi libris minùs liberè disponant; paupertatis perfectioni & puritati apertè repugnat: cum non tantùm in rerum dominio, sed in illarum usu etiam paupertas plerumque lædi possit. In iis igitur libris, qui communiter à Superioribus cuicumque conceduntur, & asportari communiter solent (ut sunt Constitutiones, vel illarum Summarium, Ioannes Gerson, vel similis aliquis pius libellus, Officium B. Virginis, & Sacerdotibus Brevia- *Abusus proprius librorum.* *Quinam permittendi.*

 rium,

rium, Diurnum, nonnullis etiam Bibliorum exemplar, & Summula aliqua Casuum, & his similes) nihil inscribendum est. Reliquis verò libris, qui alicui conceduntur à Superioribus, vel permittitur, ut eos emi curet (quos tamen in unum, vel aliud Collegium asportare non licet) inscribendum tantùm est nomen ipsius Collegii vel Domus, cui sunt applicati.

INSTRVCTIO II.

Pro Concionatoribus Societatis.

In virtutibus benè fundentur. 1

VM Concionatorum munus tanti momenti sit, & ex præcipuis, quæ Societas ad proximorum salutem procurandam exercet; diligenter à Superioribus curandum est, ut qui ad hoc munus talentum à Domino acceperunt, benè ab ipso etiam studiorum tempore in hunc finem instituantur, ut possint suo tempore illud benè ad Dei gloriam, & proximorũ salutem fructuosè exercere. Quarè si qui perspiciẽtur hujusmodi esse, in humilitate & ceteris virtutibus benè fundentur, quò tutiùs id muneris exequi suo tempore possint. Nullâ ratione autẽ sinantur concio-

concionibus aliorũ deſcribendis tẽpus terere. *Quomodò formandi.*

2 Quoniam verò Scholaſtici noſtri in domeſticis concionibus frequenter exercentur, non ſolùm ob varias utilitates, ſed etiam ut huic muneri publicè & ad populum ſuo tempore præſtando aſſueſcant; in privatis concionibus, quæ in Refectorio haberi ſolent, non tantũ ea, quæ ad Religioſos propriè ſpectant, tractari poterunt, ſed interdum etiam illa, quæ ad populi ædificationem facere cenſentur: nimirum ſi Chriſtianæ virtutes, ut eleemoſyna, caritas in proximum, & ſimilia proponantur: vitia item, ut ambitio, avaritia, ira, & alia hujuſmodi vituperentur. Hæc autem ita explicari poterunt, ut non quaſi ad Religioſos tantùm, ſed veluti ad populum etiam & ad ſeculares homines ſermo dirigeretur.

3 Ad Præfectum concionum pertinebit, thema ſeu argumentum iis, qui concionaturi ſunt, deſignare; ac pro eorum captu unum, aut alterum, aut plures etiam Auctores, qui illud argumentum benè tractarunt, aſſignare: ut ex eorum lectione illi materiam eliciant, ex quâ ſuam poſteà concionem, juxta cujuſque propriam inventionem, componant: ac denique viam illis aperiat, prout neceſſe cuique fore perſpexerit, ad benè diſſerendum de argumento, quod tractandum aſſumunt. Conveniet etiam iis, qui concionaturi ſunt, tempus aliquod concedi, juxta Superioris arbitrium, *In argumento tractando à Præfecto docendi ſunt.*

trium, in quo commodè parare se possint: quod ut multum esse non debet, ne nimiùm à studiis distrahantur, ita modicum esse non expedit, ne imparati ad concionandum accedant. Quarè propter varias occupationes, quibus Scholastici distinentur, à quibus propter concionem eximi non debent, biduo saltem antè monendi erunt.

Quomodo exercendi.

4 Ad hunc finem, in præcipuo præsertim Provinciæ Seminario, benè exercitatus è nostris aliquis concionator Præfectus concionum constituendus est: qui & exemplo suo, & pro curâ hac sibi demandatâ, nostros diligentiùs exerceat, præcipuè verò tertio & quarto anno Theologiæ: & post singulas conciones liberè & amanter eosdem privatim (re priùs, si videbitur, collatâ cum Superiore, aut hujus judicio cum aliis Patribus) moneat, in quo defecerint, quoad vocem, gestus, & alias boni concionatoris partes: idque illi in proximâ concione emendare studeant; judiciumque Præfecti de emendatione factâ, aut non factâ, iterum intelligant, donec bonum habitum induant. Commendabit verò, condemnabitque tum Superior, tum Præfectus, quæ commendatione aut condemnatione digna videbuntur. Alii verò, ad quos hoc non pertinet, minimè permittantur, nec facilè & immodicè eos laudare, nec liberè carpere.

5 Vt toni cum fructu juxta ipsorum finem fiant,

fiant, præficiendus illis omnino erit, qui in concionandi ratione eos qui tonos faciunt, benè & prudenter instruere possit; idque suaviter ipse præstabit, antequàm è suggesto illi abeant, commendando quoque subinde quæ oportet. Vtilitas verò è tonis major speratur, si quadrante horæ circiter ii præmoneantur, qui eos facturi sunt, themate illis assignato. *De tonis eorum fructu faciendis.*

6 Non est existimandum, ad eundem concionandi modum, vel unius celebris concionatoris imitationem nostros adigendos esse, vel adigi etiam posse: communia verò documenta ad proprium, quem quisque à naturâ habet concionãdi modum & facultatem accommodanda sunt; cum variâ sit hominum conditio. Monendi igitur omnes sunt, qui ad hoc munus instituuntur, ne alios in voce & gestu imitari studeãt, quando id quod imitantur, quamvis bonum sit, naturâ consequi non possunt. *Ab affectatâ imitatione arcendi.*

7 Qui concionandi talentum habuerint, si post absoluta studia scholastica duos annos ad ea repetenda, juxta Reg. 52. Provincialis, posuerint; post tertium annum probationis, antequàm concionandi munus suscipiant, privato studio sacræ Scripturæ, & legendis Patribus, ac sanctæ meditationi saltem per annum vacent. At verò qui biennium ad repetenda studia non habuerint, per duos annos iis rebus ĩncumbant. Vnde illud etiã commodum sequetur, quòd tantoperè aliorum *Vacent sacræ Scripturæ, & legendis Patribus saltem per biennium.*

concio-

concionibus describendis non inhiabunt.

Quales esse oporteat. 8 Vt nostri concionatores fructuosiùs suum munus exequantur, meminerint Regulæ 2. concionatorum: & diligenter curent, ut in ipsis vigeat zelus animarum, caritas, orationis studium, & devotio. Imò verò exercitia spiritualia subinde ab illis ultro & libenter repetita plurimùm ad hæc omnia proderunt. *A quibus cavendum.* Caveant similiter ab iis, quæ & concionatores plurimùm distrahunt, & eorum studia impediunt; & spiritum ac devotionem minuunt, ut sunt nimiæ familiaritates cum externis, eorumdem visitationes, donaria, præsertim à feminis, facilè admissa, & his similia.

Extra domos ne concionentur, qui cibis Quadragesimæ, &c. 9 Quoniam verò nostri ad concionandum in Quadragesimâ extra Collegium interdum mittuntur, & accidere nonnumquàm potest, ut ii qui mittuntur, ob infirmam vel imbecillam valetudinem cibis Quadragesimalibus vesci non possint; ideò ad majorem proximorum ædificationem melius fore judicavimus, ne hujusmodi concionatores in posterum extra nostras Domos in Quadragesimâ concionaturi mittantur. Cum iis verò, qui in Domibus nostris concionãtur, nemo in hoc dispenset inconsulto Provinciali, qui in hujusmodi dispensatione necessitatis, & majoris divini obsequii rationem habebit. *Eorumdem frugalitas.* In victu verò & vestitu ea lautitia, illæ item singularitates & exemptiones, quibus alii meritò offenduntur;

tur, concionatoribus minimè concedantur.

10 Qui talenta ad concionandum osten-dunt, præſertim rariora, non diutius quàm par eſt in docendi munere tam humaniores litteras, quam Philoſophiam & Theologiam detineantur: ne ſi ſecus fiat, quando in iis ſtudiis penè conſenuerint, tunc demum ad concionandum accedant. *Quamdiu docebunt,*

INSTRVCTIO III.

Pro Confeſſariis Societatis.

1 PRINCIPIO; quod habetur in Regula Provincial. 100. de maturitate Confeſſariorum, id in primis curandum, ut multò major ratio maturitatis habeatur in ſpiritu, moribus, & ædificatione: alioqui ætas, quæ conciliare etiam ſolet auctoritatem, non multùm proderit. Prima ergo cura ponatur circa promotionem ad Sacerdotium, juxta ea quæ dicuntur §. 1. ex Deputatione pro renovatione ſpiritus. Cavendum verò, ne ſpe futuræ emendationis adhibeatur hoc medium promotionis ad illos in ſpiritu juvandos, niſi aliũde conſtet emendatio. Ad hæc quod præſcriptum fuit anno 1590. §. 6. de biennio expectando recens ordinatis, ita ſervetur, ut & illo tempore, & etiam poſt illud, antequàm ad mulie- *Maturitas in moribus, &c.* *De promotione ad Sacerdotium,* *Non niſi poſt biennium ad mulierum confeſſiones exponantur.*

mulierum confessiones exponantur occupentur virorum confessionibus audiendis:tum ut majoribus laboribus assuescant,& fructuosiùs ac latiùs occupentur;tum ut experiatur Societas,ecquid in hoc ministerio valeant; tum demum,ut hoc modo maturiores fiant, nec imparati accedant,

Ad crates mulieres audienda. 2 Regula 15.Sacerdotum,ut ad crates mulieres audiantur, omnino servetur, etiam in summâ frequentiâ,neque excusationes admittantur,etiamsi sint puellulæ.

De non protrahendis colliquiis in confessionali. 3 Et quoniam plurima habet incommoda,si in confessionali longa protrahantur colloquia, omnino Regula 17. Sacerdotum exactè servetur,ne de rebus ad confessionem non pertinentibus eo loco loquantur.Quòd si contingat de aliis rebus ad consolationem,vel utilitatem illarum esse loquendum; id non flexis genibus in confessionali,sed stando vel sedendo breviter & modestè,demissis oculis(ut Regula dicit)fieri debet. Quare operæpretium erit,nonnulla loca patentia & decentia in aliquâ tẽpli parte,pro ratione regionis, assignare, ad quæ feminæ accedant, ut nostros alloquantur: sic enim fiet, ut & colloquia breviùs finiantur, & minùs frequenter accedant,cùm pateat sermones illos non esse confessionem; & non offendantur alii,dum existimant, confessiones earum,quæ frequenter confitentur, adeò in longum protrahi, & ut omnis occasio præci-

Extra confessionem in patenti loco colloquantur.

præcidatur. Si pœnitentes prætendant scrupulos, instruant illas Confessarii, ne historias narrent, & inutilia repetant; & interdum etiam ipsi sermonem abrumpant. Nam si vere scrupuli sunt, ubi id illis certo constet, nihil opus erit longas orationes audire. Quod si agatur de meditationibus, & spiritualibus exercitiis, fiat id potius per spirituales libellos Granatæ, & aliorum, quos apud se legant. Et si in aliquo casu particulari aliter faciendum esset, id non fiat, nisi consulto Superiore. *Quid cum de scrupulis & spiritualibus Exercitiis agitur.*

4 Servetur etiam Regula 21. Sacerdotum. Curetur etiam, ne Confessiones generales excipiantur earum quæ semel generaliter alicui confessæ fuerant, nisi id exigeret manifesta necessitas Sacramenti ob confessiones invalidas. Quod tamen in hujusmodi rarò admodum probabile est posse contingere. *De generaliter audiendis.*

5 Constituantur syndici non modo Æditui, & aliqui ex sociis, sed nonnulli proximi Sacerdotes, qui observent, & Superiorem moneant, tam de prolixis confessionibus, quam de colloquiis, quæ extra confessionem protraherentur. *Syndici.*

6 Quæ matutino tempore sunt confessæ, vel sequenti die mane confiteri debent, non permittantur à prandio accedere prætextu confessionis; sed si accesserint, Confessarii reiiciant in diem crastinum, si sunt communicaturæ: & si illo ipso die, quo accedunt, com- *Mane confessa non audiantur à prandio.*

municaverint, differant ad diem sequentis confessionis.

De socio secum retinendo. 7 Circa Regulam 18. Sacerdotum, de retinendo secum socio, omnino exacte servandam, invigilent Superiores diligenter, & acceptis his nostris convocent omnes Sacerdotes, illisque tum alia quæ ad eos spectant, tum præcipue litteras nostras legant, quas de hac re 15. Iulii anno 1585. ad Superiores dedimus. *Monendi.* Iis vero, qui suas Regulas 15. 16. 17. & 18. non servaverint, monitiones seriæ, & pœnitentiæ prima vice injungantur: & quamvis nobis non placuerit universim præceptum imponere obedientiæ, ut id servent; tamen alicui particulari, qui eo fræno indigebit, poterit, ac etiam debebit Superior id imponere. *Etiam removendi a confessione feminarum.* Quod si id non servare fuerint deprehensi, removeantur statim à confessione feminarum, & nos moneamur, ut dispiciamus, an tales in Societate retinendi sint, utpote qui in re gravi, periculosa, & tam severè injuncta parere noluerint. *Quando locus infirmæ angustus est.* Quod si locus ubi infirmæ iacent, ita angustus sit; ut per loci dispositionem fieri non possit, ut socius Patris adsit; cum primum Domum redierint, Superiorem moneant, ut is consideret, an secundo illuc redeundum sit, vel potius (in quod magis inclinamus) ea cura propriis Parochis relinquenda. Quod ut melius omnino servetur, injungitur Superioribus omnibus, ut in publicis exhortatio-

tationibus moneant omnes, quod quamvis nulla sit peculiaris regula, quæ socios moneat, ut ipsi Superiori significent cum redierint, an Sacerdos regulam servaverit; tamen & ex nonnullis regulis aliis, & ex nostra hac peculiari ordinatione, socii & fratres omnes tenentur, Superiorem eâ de re vere & sincere monere: quod si non fecerint, intelligant, nec suæ conscientiæ, nec Societatis bono se satisfacturos; & Superiores in eos, tamquam in inobedientes esse animadversuros. Sacerdotes vero, etiamsi maxime socii extra remanere vellent, nulla ratione id permittere debent; tum ne illi otiosa colloquia cum aliis misceant, tum ne ipsi sint sine teste. *Publicè Socii docendi de hac regula.*

8 Circa Communionis frequentiam optandum est, ut servetur Regula 26. Sacerdotum, ne crebrius, quam octavo quoque die, &c. Sed quoniam in nonnullis civitatibus, ubi passim major est communionis frequentia, & cum nonnullis personis, quæ ab aliquo tempore frequentius in hebdomada communicant, vix fieri poterit; saltem illud retineatur, ut in futurum nec Confessariis, nec Rectoribus liceat dispensare, nisi tantum Provinciali, ut bis in hebdomada fieri possit. Cum iis vero, qui consuetudinem habent frequentius communicandi, curetur quod suavius fieri possit. Illud tamen non dubium est, si Confessarii serio sibi persuadeant, id majori proximorum *De communionis frequentia.*

utilitati, Societatis bono, & ædificationi convenire; fore, ut cum utrisque feliciter omnia transigantur.

De mulieribus invisendis. 9 Et quoniam magna jactura temporis & fructus spiritualis in ministeriis, certe plusquam oportet, mos inolevit visitandi & salutandi; omnino necessarium duximus ad meliorem regulæ illius observationem, quæ de non invisendis mulieribus agit (est autem 72. Præpositi, & 70. Rectoris) aliquid certius statuere. Et sane extra casum necessitatis (qui esset, verbi gratia, in aliqua infirmitate, aut luctu, aut morte aliquorum, pii alicujus negotii, & hujusmodi) raro admodum spes ista magni fructus evenire potest. Quia tamen modus agendi Societatis, accepta beneficia; & declinatio rusticitatis cujusdam non permittunt, ut hæc officia nostris omnibus interdicantur, moderatione aliqua opus erit. Hanc nos commodissimam hoc quidem tempore arbitrati sumus, ut habeatur ratio tum personarum, quæ invisuntur, tum nostrorum, qui invisunt. Itaque tria concurrere debent, ut aliqua digna existimetur, quæ à nostris officii caussa invisatur. *Tria requisita ad invisendum.* Primum, ut sit persona nobilis & primaria: neque enim omnibus devotis cujuscumque gradus id officii par est præstare: cum satis possint in nostris ecclesiis, & confessionibus, & piis colloquiis, & juvari & instrui. Secundo, ut sit benemerita

non

non vulgariter de Societate. Tertio, ut in domo illa marito, cognatis, vel hujuſmodi, id officii gratum potius quam odioſum eſſe credatur. Ceterum ne in deſignatione hujuſmodi perſonarum errari contingat, volumus, cum Provincialis viſitat ſingula Collegia, auditis Conſultoribus deſignet eas, quibus ſine offenſione, præter circumſtantias jam dictas, id negari non debeat: ceteras omnes hujuſmodi viſitationes ſuperfluas prohibeat. Noſtri autem, qui id facere poſſunt, videntur eligendi quam pauciſſimi, nimirum Superior, qui quaſi publico nomine pro Collegio id exhibeat (ita tamen, ut valde moderate & circumſpecte id faciat, ut aliis exemplo præluceat) & Confeſſarius; cum quo tamquam Patre ſpirituali perſonæ, quæ viſitandæ ſunt, confidenter agere poſſint; qui ſi prohiberetur, maxime offenderentur. Ceteri vero, ſi quando expediat ut aliquis mittatur, non ipſis petentibus, ſed Superiore ſuo nomine eos mittente, ſi fuerint viri ſerii, graves, & ſpirituales, poterunt interdum id præſtare. *Perſonæ deſignentur.*

10 Provinciales autem in Viſitationibus diligenter inquirant, quomodo hæc omnia ſerventur, & nos exacte moneant. Curent etiam, quod aliquando quibuſdam litteris univerſalibus commendavimus, ut occaſione miſſionum Confeſſarii interdum mutentur; ne anguſtus ſit fructus, ſi perpetuo cum nonnullis devotulis occupentur. *De iis omnibus Generalis monendus.*

Ad hoc munus affecti sint.

11 Curandum, ut nostri Confessarii, juxta Regulam Sacerdotum 8. multum afficiantur ad hoc munus, ut proximis pernecessarium, & nostri Instituti valde proprium: præcipue vero invigilandum, ne sint minus affecti minusque prompti erga homines pauperes aut vulgares. Quod si hos refugere deprehenderint Præfectus Ecclesiæ, vel Æditui, omnino Superiori significandum erit, ut Confessarium officii serio monere possit.

Præsertim erga pauperes.

Eorumdem munus & spiritus.

12 Curandum item diligenter, ne numero potius pœnitentium, quam fructu eorum spirituali gaudeant; magisque soliciti sint, ut ad veram contritionem pœnitentes promoveantur, vitia emendent, in via spirituali dirigantur & promoveantur. Ac quoniam in hac parte notabilis remissio ex spiritus, ac zeli in Confessariis defectu advertitur; de hoc resuscitando elaborandum est: nec alia media efficaciora videntur, quam orationis, meditationis, ac mortificationis studium, otii declinatio; moderata, & ex spiritu Societatis ordinata cum externis conversatio; de spiritualibus rebus, & modo juvandi animas cum domesticis colloquutio, regularum omnium, earum præsertim, quæ de feminarum confessionibus præscribunt, ut superius dictum est, exacta observatio.

Abusus tollendi.

Quare tollendi sedulo qui sequuntur abusus, sicubi existant: plures horas dare pauculis feminis,

minis, ut aliis ad confitendum locus non sit; alias confiteri volentes arcere, ne filiæ propriæ spirituales (ut vocari consueverunt) expectare cogantur.

13 Sicubi non est introductum, valde cupimus, ut introducatur, quod Romæ & alibi fit, si accurrentium frequentia id postulet; ut scilicet designati Sacerdotes statis diebus certis horis in templo resideant, ut qui confiteri volunt, ad manum habeant Confessarium. *Designentur in templo statis diebus.*

14 Quæsierunt nonnulli, qua formula utendum esset nostris in absolutione ab excommunicatione, & aliis censuris, cum decima Regula Sacerdotum omnibus eamdem præscribat. Respondimus, in foro quidem conscientiæ, quod frequens est, utendum formulis, quæ habentur in Directorio P. Polanci piæ mem. Sed in foro exteriori, quod rarissime eveniet, si ex delegatione Prælatorum aliquando contingat, sequantur formulam in eo Episcopatu receptam. *De formula absolvendi à censuris, &c.*

15 Ad otium autem vitandum, & occurrendum quorumdam nostrorum querimoniis, dicentium, in parvis aliquibus Collegiis non satis esse occupationum; quamvis nihil opus sit statuere aut ordinare, cum ex regulis, & constitutionibus, & formula Instituti satis constet, non deesse plurima, in quibus juxta gratiam nostræ vocationis occupari debeamus; tamen ut id Superiores quasi compendium præ *Ad otium in parvis Collegiis vitandum.*

oculis habeant, non erit inutile, si quæ nobis à Provincia Romana anno 1590. proposita fuêre, quorumque copia jam fuit transmissa, inspiciant; ut subditi juxta Superiorum arbitrium & voluntatem, habita locorum, temporum, & personarum ratione, in iis exerceantur.

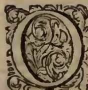
INSTRVCTIO IV.

Ad occupationes varias,

In quibus Sacerdotes operarii Societatis cum fructu exerceri, & tempus utiliter collocare possunt: à Congregatione Provinciæ Romanæ anno 1590. *propositas.*

Et à R. P. N. Claudio Aquaviva Præposito Generali approbatas.

Occupationum tria capita.

OMNES, occupationes, quæ in Collegiis Societatis vel jam sunt, vel introduci possunt, ad tria capita reducuntur: primo ad spiritum: secundo ad studia: tertio ad proximos.

Pro spiritu orationis assiduitas, &c.

1 Quoad spiritum, in primis opportuna erit oratio, & meditatio extra illam horam assignatam à Regula, prout cuique devotio suggesserit, & quantum per caritatis & obedien-

dientiæ occupationes licuerit: dummodo semperConfessarius,vel Superior consulatur. Oratio enim non solum faciet, ut bene & sancte insumatur illud tempus,sed etiam expellet alia via otium, quia impellet ad agendum, & quærendos ultro proximos quos juvemus. Atque in hoc capite non solum comprehenditur oratio ipsa:sed etiam lectio librorum spiritualium, & omnes ejusmodi spirituales mentis exercitationes in Deum.

2 Quoad studia, bonum est, ut nostri Sacerdotes paullo magis delectentur studiis,tum ad otium vitandum, tum propter utilitates quæ consequuntur. Et ideo non est res restringenda ad unum tantum genus; sed possunt se exercere in pluribus. Primo & præcipue in Casibus conscientiæ:deinde in Scriptura sacra, & sanctis Patribus: aliquando etiam legere historias Ecclesiasticas, & vitas Sanctorum. In quo etiam juverit, ut melius servire possint quæ leguntur, conficere sibi compendium non modo Casuum, sed etiam selectorum exemplorum, quæ deinde sint usui inter agendum cum proximis. Confert etiam plurimum, si sæpe legant, & præ manibus habeant librum Exercitiorum spiritualium, Directorium P. Polanci, & Methodum juvandi morientes. Sed tamen videndum est,ne occupentur in quibusdam studiis inutilibus, ex quibus vel nullus est fructus, vel quæ non sunt proportionata illorum

In studiis, præsertim Casuum conscientia, occupatio.

rum capacitati, quia sic amittitur tempus. Iuvabit etiam, ut sit major copia librorum varii generis in Collegiis. In particulari, quoad Casus conscientiæ, fiant conferentiæ exacte & diligenter de rebus utilibus & practicis, & prævideantur materiæ: quia si fiant ut debent, bis in hebdomada, & hoc modo quo diximus, erit hæc inter alia satis bona & utilis occupatio.

Zelus cum proximis. 3 Quoad tertium, de proximis, vix potest deesse occasio, si quis velit, & habeat zelum. Quare hoc præcipuè procurandum, ut nostri concipiant & foveant hunc zelum, ita proprium nostri Instituti. Modi autem & occasiones juvandi proximos multæ sunt, & fere in omnibus locis sunt: ut docere Doctrinam Christianam, tradere exercitia, & quærere & inducere homines ad ea peragenda, cum prudentia tamen; visitare hospitalia & carceres; quærere eleemosynas pro iis qui sunt in carcere & Xenodochiis; pacificare inimicitias, facere conciones vel exhortationes in iisdem locis, reducere eos qui sunt in malo statu, juvare confraternitates, ubi sunt, juxta nostrum Institutum, & ubi non sunt, introducere; adire scholas externorum, & in eis, consentientibus ludi magistris, aliquas exhortationes habere: juventutem ad confessionem allicere, quamvis melius sit curare, ut ipsi magistri per se hoc faciant: visitare infirmos ad eos consolandos, & spiritualiter juvandos; qua ratione ju-

Modi juvandi proximos.

vantur

vantur etiam propinqui qui adſunt, & fiunt amici, & facile adduci poſſunt ad frequentanda Sacramenta. Pro hoc etiam confert, cum proximi veniunt ad noſtrum Templum, libenter eos admittere,& audire in confeſſione, etiamſi cum aliquo noſtro incommodo : & cum occurrunt nobis in viis, invitare eos qualibet occaſione, vel levis amicitiæ, tum etiam parentes diſcipulorum noſtrorum conciliare Societati. Iuvabit etiam facere interdum conferentias de modo juvandi proximos, verbi gratia, infirmos, vel qui modus tenendus ſit in pacificandis diſcordibus ; aut in confeſſione quid remedii dari poſſit huic vel illi peccato. Præterea poſſunt fieri miſſiones ad loca vicina per duos aut tres dies hebdomadæ, ita ut redeant & adſint die Dominico. Iuvabit etiam, quod ſit erga proximos, non facere caſu, ſed ſcienter & cum conſideratione, animo repetendo, quomodo auditæ ſint confeſſiones in particulari hujus vel illius : quomodo remediũ poſitum ſit huic vel illi,qui indigebat:item,quo affectu, quo zelo, qua patientia. Denique curandum eſſet, ut in omnibus locis ubi reſidet Societas, hoc intelligeretur, Societatis profeſſionem hanc eſſe,ut præſto ſemper ſit ad proximos; neque illi gratius quicquam eſſe poſſe, quam ad hoc adhiberi omni hora, in omnibus rebus conſentaneis noſtro Inſtituto. Hoc enim faceret,ut omnes ad nos libenter concurrerent.

Conferentia de modo juvandi.

4 Sunt

Observanda a Superioribus.

4 Sunt etiam quædam observanda à Superioribus, & primo, ut ipsi quoque, & quidem omnium maxime, ferveant zelo animarum, & eum præ se ferant, & sæpe animent suos, atque ipsis factis ostendant id sibi cordi esse, fovendo, & promovendo profectus proximi, & præbendo auxilium, quod possunt; & inter alia facile dando socium, quando petitur. Præterea ipsi quoque pro parte sua faciant quod possunt, eundo interdum ad hospitalia, & ad moribundos: at si non eunt sæpius, constet non ire propter occupationes sui officii. Præterea non faciant ipsi quoque omnia per se, & præsertim nobiliores actiones, sed dividant eas cum suis. At cum aliquis se excusat, quod non possit, vel non habeat talentum, non facile admittant, sed animent, quia Deus concurrit & adjuvat. Tollant alias occupationes minus utiles, & quæ tempus præripiunt, animosque ab utilioribus, necessariis, institutoque magis propriis avocant: cujusmodi sunt excursiones, visitationes, confabulationes cum externis, vel etiam cum nostris. Curent ut in omnibus Collegiis sit unus saltem doctus, quia ille exercebit reliquos: & faciant, ut in Collegiis semper vigeant aliquæ bonæ exercitationes. Denique Superiores ipsi curent, non solum ut cum suis consultent de modo fugiendi otii, & quænam bonæ & aptæ exercitationes introduci possint; sed etiam invigilent, ut his nostri occu-

occupentur. Ipſi enim, cum melius norint ſtatum, & conditionem illius civitatis, & loci, in quo ſunt; facilius poterunt invenire, in quibus poſſint occupari.

INSTRVCTIO V.

De notitia habita per Confeſſionem,

Ne noſtri, vel Superiores, vel alii ea utantur, etiamſi uſus alioqui licitus foret.

A. R. P. N. Claudio Aquaviva Præpoſito Generali tradita anno 1590.

1 TAMETSI non deſunt Doctores, qui ſentiant ſalvo Sacramentalis confeſſionis ſigillo, juſtis de cauſſis licere nonnumquam Confeſſario (cum id fieri poteſt ſine ulla revelatæ confeſſionis ſuſpicione) uti extra confeſſionem notitia per confeſſionem habita; tamen quoniam hæc doctrina, & eam exigit in tanta re circumſpectionem, quam ſervare perdifficile ſit; & interim poſſet aliquando retardare ſubditorum libertatem, quam hujus fori ſanctitas, & noſtræ Societatis Inſtitutum requirunt in ſe ipſis rebuſque

Citantur à Dominico Soto lib. de Ratione ſecreti m. 3. q. 4. & à Navar. c. Sacerdos. de pœnit. d. 3. nu. 144. & ſeqq.

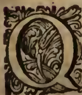
que suis Confessario aperiendis; idcirco visum nobis est in Domino statuere, sicut & severe statuimus, pro reverentia, qua semper Societas nostra coluit hujus Sacramenti inviolabile sigillum, & libertatem; ut omnes Superiores diligenter caveant, ne vel ipsi, vel nostrorum aliquis, supradictam doctrinam usquam introducant, nec illam publice aut privatim doceant: nec ea utantur ullo modo (nisi forte de pœnitentis licentia) sed ita prorsus in omnibus casibus nostri se gerant Confessarii, ac si in confessione nihil penitus audivissent; sibique persuadeant, ut humanarum rerum regimen ab hoc Sacramento longissime distat, ita debere nullatenus ab eo pendere.

Interdicitur hujusmodi doctrina, &c.

INSTRVCTIO VI.

Pro Novitiis Societatis.

Delectus in admittendo.

QVONIAM prima boni status Societatis origo in admittendis iis consistit, qui nostro Instituto congruunt; ideo Superiores, ad quos admittendi munus spectat, in admittendo non sint nimii, sed delectum personarum habeant: nec nostrorum, vel aliorum importunitate moveri se sinant: nec bona externa, vel nostro-

rum

rum affinitatem, ſed potius ad noſtrum inſtitutum aptitudinem in admittendis ſequantur.

2 Poſtquam vero in Societatem admiſſi fuerint, curent Provinciales, ut patronos non habeant, qui eos, licet ineptos, in Societate retineri curent: ac porro in dimiſſionis negotio Magiſtri Novitiorum judicium magni faciant: nec ſe in dimittendo difficiles exhibeant, cum id Novitiorum Magiſter, cauſſis adhibitis, proponet. Neque enim neceſſe eſt de cujuſque Novitii dimiſſione inire conſultationem; neque expectandæ ſunt graves culpæ, ob quas Novitius dimittatur. *In ineptis dimittendis.*

3 Commendent etiam Provinciales Novitiorum Magiſtris, ut exercitia ſpiritualia, juxta eorum Regulas 23. 24. & 28. ab iis, qui Societatem ingrediuntur, fiant: & intelligant moderationem illam, quam Regula interdum concedit, non debere eſſe ordinariam, neque crebro uſurpandam: ſed ſi quando hoc experimentum ob juſtas rationes diſtulerint, non diu differant, cum hæc Exercitia primum & præcipuum locum inter experimenta ſibi vendicent. Reliqua vero experimenta, præſertim Doctrinæ Chriſtianæ, hoſpitalium, & peregrinationis exactè fieri curent, ut in eorum Regulis præcipitur. *Quando Exercitia ſpiritualia facienda.*

4 In admittendis vero temporalibus Coadjutoribus, circa eorum qualitates, & numerum, ſervent diligenter Provinciales, quæ præſcri-

Quales Coadjutores temporales admittendi. scribuntur in Constitutionibus p. 1. c. 2. §. 2. & A. Animadvertant præterea, magnam cautionem adhibendam esse in iis ad hunc gradum admittendis, qui aliquem in litteris progressum fecerint, vel qui milites fuerint, vel qui speciem nobilitatis, vel consanguineos nobiles habeant, vel dominis secularibus in delicatis ministeriis inservierint. Præterea non esse admittendos homines plane rudes, & disciplinæ incapaces; cum ad ministeria Societatis melius obeunda, & ad res spirituales percipiendas, bonæ capacitatis eos esse oporteat; cujusmodi esse solent qui legere & scribere norunt, vel artificium aliquod habent. *De quibus instruendi.* Postquam autem admissi fuerint, inculcent sæpius & diserte (quod & antea in eorum admissione factum supponitur) eorum vocationem esse, sublevare suis corporalibus laboribus eos, qui in vinea Domini in aliis functionibus occupati laborant. Circa eos vero, præsertim dum in Novitiatu sunt, diligens opera Magistri exercenda est, ut instituantur in externa & religiosa politia, in modestia, & modo decenti agendi, præsertim cum externis, & similibus.

Quando è Novitiatu educendi. 5. Vt scholastici è Novitiatu educendi non sunt, nisi biennium absolverint; ita nulla ratione Coadjutores temporales è Novitiatu extrahendi sunt, nisi per annum integrum in eo fuerint, & bene satisfecerint. In Collegiis vero, donec biennium absolverint, aliquem

quasi

quasi Magistrum in exercitationibus spiritualibus habeant; & cum ad vota simplicia sunt admittendi, saltem per mensem ad Novitiatum revocentur, si commode fieri poterit, & non obstet loci distantia: alioqui in eodem loco ubi sunt, per idem tempus se colligant, & ad vota præparent. Nullo autem modo permittant Provinciales, ut ante finitum biennium in publicis Æditui, Ianitoris, & similibus officiis, in quibus cum externis agitur, exponantur.

Cum vota facturi.

In publicis officiis ne occupentur.

6 Curent etiam, ut eorum bona, qui in Societatem ingrediuntur, integra, ut ipsi attulerunt, ad finem biennii serventur, si servari tamen possunt: ne illis divenditis aut consumptis, eorum dimissio, si necessaria fuerit, difficilior reddatur. Neque toto hoc tempore quicquam exigatur in usum Collegii vel Domus Societatis ab eorum tutoribus aut parentibus, quamdiu non sunt scholastici approbati, ut cum majori libertate in Domino possint juvari, & corrigi, cum oportuerit.

Eorum bona usque ad finem biennii serventur.

7 Cum vero è Novitiatu scholastici educuntur, ut ad studia mittantur, præmonendi sunt à Novitiorum Magistro, non mitti eos ad laxiorem vitam, sed ut per studia fiant aptiora instrumenta ad Dei gloriam, & salutem proximorum procurandam, ac proinde ita debere studiis invigilare, ut spiritus minime refrigescat.

De quibus monendi cum ad Collegia mittuntur.

INSTRVCTIO VII.

Pro Scholaſticis Societatis.

Sollicita & ſtudioſa Scholaſticorum educatio.

1 BONA Scholaſticorum Societatis educatio magni momenti ſemper viſa eſt, cum ex iis poſtea tum profeſſi, tum etiam operarii proficiſcantur. Deſignandi ſunt igitur illis non ſolum ii Superiores, qui eos in via Domini, & religioſa perfectione probe inſtruant; ſed boni etiam Confeſſarii, & Præfecti rerum ſpiritualium, qui ſuo munere bene & exacte fungantur. Quin etiam eos Præceptores ut habeant curandum eſt, qui non ſolum doctrinæ ſtudiis eos excolant; ſed bono etiam exemplo ad virtutem incitent.

Ne cum externis occupentur.

2 Vigilent itaque Superiores, ne aſſueſcant Scholaſtici nimis colloqui cum externis, aut amicis & cum illis familiaritates habere, apud eos prandere; litteras, vel munera dare & accipere, niſi neceſſitas, aut recta ratio aliud ſuadeat. Conſtat enim his omnibus & ſimilibus ſpiritum in noſtris graviter lædi, & religioſæ perfectionis fervorem intepeſcère.

Patrociniis ne foveantur.

3 Multo minus permittendum eſt, ut ſcholaſtici Patres antiquiores nimis familiares, ac veluti Patronos apud Superiores habeant: & ſeniores ipſi moneantur, ut ab hujuſmodi patroci-

trociniis, tam Scholasticorum, quam aliorum è nostris quorumcumque sibi temperent, juxta ea, quæ de vitandis hujusmodi intercessionibus præscripta sunt.

4 Proderit autem ad Scholasticorum spiritualem profectum, veterem mortificationum consuetudinem tempore vacationum excitare, propositis in hunc finem in tabella mortificationum capitibus. Quin etiam expedire omnino videtur, ut qui in spiritu nimis relaxati videntur, quo in eis spiritualis fervor excitetur, ad has, & Exercitia etiam spiritualia, suaviter, omnino tamen inducantur. Imo vero hi, quando opus esse judicabitur, à studiis ad tempus, vel etiam simpliciter amovendi sunt, ut melius in spiritu proficiant, & in virtutibus solidentur.

Mortificationum usus in vocationibus.

Quomodo tepidiores juvandi.

5 Nec minus operæ ponendum est à Superioribus, ut Scholastici nostri eam indifferentiam assequantur, juxta Regul. 31. Summarii, ut scilicet à Superioribus se regi sinant, nec sint solliciti, quid peractis studiis & tertio probationis anno, sint facturi: solet enim plerumque evenire, ut si aliter contingat, quam animo conceperunt, non sine magna molestia, & spiritus jactura, perturbentur.

Indifferentia assuescere discant.

INSTRVCTIO VIII.

Pro Coadjutoribus temporalibus.

Ex deputatione, quæ de illis bene instituendis habita est in V. Congregatione Generali.

A.R.P.N. Claudio Aquavivâ Præposito Generali juxta ejusdem Cong. Decretum 98. recognita.

Conservandi, & fovendi in spiritu.

1 CIRCA spiritualem Coadjutorum temporalium profectum, non tantum in Novitiatu, ut dictum est, vigilandum est à Superioribus; sed multo magis curandum est, ut postquam è Novitiatu educti fuerint, & vota post biennium emiserint; spiritum, quem probationis tempore acquisierant, diligenti cura conservent. Quare non sinantur suo more aut arbitrio vivere, sed eos rerum spiritualium Præfecti, & ipsi etiam Superiores frequenter alloquantur, novos præsertim, & qui infirmiores sunt, & hoc cum tempore recreationis aliquando, tum vero

Frequens Superiorum & Præfecti allocutio.

vero separatim, semel saltem in hebdomada, consolando eos & instituendo in iis quæ ad ipsorum statum pertinent; capita meditationis suggerendo, modum, ac fructum orationis exigendo, & tandem dirigendo, ubi opus fuerit.

2 Loco instructionis Doctrinæ Christianæ, quæ extra Novitiatum ad Coadjutores haberi solet, si satis in ea instructi existimentur, instituatur, singulis hebdomadis spirituale colloquium, seu conferentiæ de rebus ad eorum exercitia & captum accommodatis. Quo tempore curandum erit, ut intelligant, quæ in seculo vilia aut etiam servilia judicantur, ea magni momenti, Deoque valde cara esse in Religione, quandoquidem propter Divinum ejus amorem, & reverentiam fiunt: nec solum mercedem illorum operum ipsos consequi, sed participes etiam esse ceterorum omnium bonorum operum, quæ Divina bonitas per nostram Societatem operari dignatur; sicut etiam omnium Indulgentiarum, & spiritualium gratiarum, quas ceteri consequuntur. Plurimum autem conferet, id à Superiore ipso præstari, ad quem hæc cura maxime pertinet. Hoc enim officio sibi eos Superior devinciet, dum se illos peculiari sollicitudine complecti & excolere ostendit; & ipsi vicissim aperte vident, se à Superioribus minime negligi.

De quibus singulis hebdomadis instruendi.

3 Quoniam multa possent evenire incommoda, si facile Coadjutores soli permitteren-

Quinam sine socio incedere possint. tur incedere; expedit omnino, ut quantum fieri poterit, semper comitati incedant. Si qui autem ob necessitates soli egredi permittuntur, ii maturi & graves sint, & tales à quibus nihil incommodi merito timeatur. Socii autem Procuratorum, & Emptores, præterquam in iis quæ sunt officii eorum propria, soli non eant: feminas vero nulli soli adire permittatur. Si quando autem aliquid periculi timeretur, matura mutatione provideatur.

Quales ad agros mittendi, & soli pernoctare non permittantur. 4 Qui ad vineas, agrosque procurandos mittuntur, sint ex iis, qui magis in spiritu & religiosa disciplina profecisse cognoscentur. Neque unquam soli in ejusmodi locis morentur, aut certe pernoctent, & quam minimum fieri potest in illis permaneant. Quod si diutius, aut longius eos abesse oporteat, mutentur nonnumquam, aut identidem ad Collegium revertantur, ut in utroque homine reficiantur. Ea vero, quæ per externos in his locis curari possunt, ad ea nostri ne adhibeantur.

Ne contemptui habeantur. 5 Vt quiete juxta suam vocationem in Domo Dei laborent, severe caveant Superiores, ne in suis ministeriis à ceteris contemnantur: neque officia, quæ pro Dei amore exercent, illis à quopiam tamquam vilia & servilia objiciantur. *Peritis in arte credendum.* Præterea expedit, ut peritis in sua cuique arte credatur, nec facile illis etiam studio mortificationis contradicatur. Et tandem ad eam etiam pacem & tranquillitatem conservan-

ſervandam plurimum faciet, ſi à Miniſtris nimium aliquando non urgeantur.

A Miniſtro non ſupra modum urgendi.

INSTRVCTIO IX.

De moderatione in dandis litteris ad Generalem adhibenda.

A. R. P. N. Claudio Aquaviva Præpoſito Generali diverſis ſubinde temporibus, anno demum 1599. *aucta copioſius, ad Provincias miſſa.*

1 ETSI magna afficior voluptate, ſi quam ſæpiſſime meorum Patrum, Fratrumque litteras perlegam; eſtque pergratum omnes ad me, tamquam ad Patrem, magna fiducia confugere; tamen auctis longa die negotiis, auctaque Dei beneficentia in dies latius Societate, longo jam uſu intelligo, in dandis ad nos litteris, juſtam aliquam moderationem eſſe ſtatuendam. Quod ni fiat, in tantam multitudinem litterarum numerus excreſcet; ut, cum ad omnia reſcribendum fuerit, rebus majoribus, & quæ ad Societatem ſpectant univerſam, in quibuſque tranſigendis

Cauſſa hujuſmodi Inſtructionis ſcribendæ.

versari debet Præpositi Generalis industria, necessarium tempus detrahetur; laborque eorum qui sunt à secretis, id quod ipsa docet experientia, ita augebitur, ut, quamvis apta descriptione operæ singulis distributæ sint, & jam pridem eorum auctus sit numerus, brevi tamen impares labori succumbant, necesse erit.

2 Quare, re prius bene perpensa, sæpiusque cum PP. Assistentibus communicata, multisque precibus Deo commendata, visum est nonnulla, ad hanc rem valde conducentia, omnibus commendare; regulasque aliquas, & Superiorum temporum ordinationes in memoriam redigere, quæ si serventur, sperandum est, commodius Provinciarum negotiis consultum iri. Nam supervacuis & inutilibus rejectis, quæ sæpe utilibus & necessariis officiunt, plus operæ ac temporis majoribus & universalioribus Societatis rebus insumetur. Ita & labor eorum, qui in hoc munere versantur, allevabitur, ut pares esse possint operi; & nihil de eo fructu detrahetur, quem Patres, Fratresque è litterarum communicatione percipiunt, & optamus omnes.

Aliquæ leges præscribendæ.

3 Sed antequam ad rem ipsam veniamus, Reverentiam Vestram admonemus, nostræ voluntatis esse, ut quo tempore nostram hanc sanctionem ac moderationem in dandis ad nos litteris Provinciæ suæ indixerit, simul etiam edicat nullo modo eam ad id genus litterarum

per-

pertinere, quibus privatim ſuis quiſque de rebus ſubditi nos certiores facere voluerint; integrum eſſe cuique, quæ ad animi ſui fructum, ſpiritualeque auxilium, in Domino expedire judicaverit, ad nos perſcribere: me enim magna cum animi mei voluptate cuncta perlecturum. *Non extenditur ad privatas litteras.*

4 His poſitis, Reverentiam Veſtram ſcire oportet, meos prædeceſſores varias ordinationes præſcripſiſſe de modo, tempore, rebus, de quibus ad Præpoſitum Generalem litteras dare opus ſit. Quæ omnes poſtmodum in Formulam ſcribendi ſunt relatæ. Ex quibus ſervandis maximam partem pendet ea, quæ in hoc genere moderatio eſt adhibenda, & quam in primis teneri peroptamus. *Variæ ordinationes hac de re datæ ſervandæ.*

5 Quare erit operæ pretium Superiores omnes & Conſultores ipſam Formulam attente perlegere; eorumque unumquemque ea conſiderare, quæ ad ſe pertineant. Ita fiet, ut multis litteris minus neceſſariis ſuperſedeatur. Nam ſi Superiores locorum de ſuis rebus, cum ſuis primum agent Conſultoribus, deinde cum Præpoſitis Provincialibus, qui ex ipſorum regulis, & forma iis præſcripta de rebus ordinariis ſuæ quiſque Provinciæ ſtatuere poterunt, non magnum erit negotium ſeptimum Formulæ paragraphum ſervare. *Formula ſcribendi ſervanda.*

6 Ac ſi operam dabunt, ut ejuſdem Formulæ paragraphum decimum obſervent, haud dubie magnus litterarum minus neceſſariarum *Præſertim paragraphus decimus.*

numerus tolletur : cum ibi præſcribatur,in rebus non urgentibus ordinarium tempus eſſe expectandum. Nam in urgentibus & gravibus omni tempore ſcribendi paragraphus nonus poteſtatem facit. Hinc illa etiam utilitas proficiſcetur : nam ſi Superiores locorum de negotiis rite & ſubordinatione ſervata, cum ſuis agent Provincialibus ; rerum adminiſtratio melior erit & facilior, & cum omnium grata voluptate etiam conjunctior. Nam illa ſcribendi ratio directo & ſtatim ad nos, inconſulto Provinciali, contra quam præcipit paragraphus decimus,nihil aliud efficit,niſi ut multiplicentur litteræ,& conſtitutio de rebus longius trahatur; cum ad bonam rerum adminiſtrationem oporteat nos, antequam de re quapiam conſtituamus, Provincialium de unaquaque re ſententiam exquirere : & ſingularum rerum ſtatum naturamque cognoſcere illorum teſtimonio qui totas Provincias adminiſtrant, & præſentes ipſi totam rem inſpiciunt, & quodammodo manibus pertractant.

Quid in urgentibus.

Subordinatio commendatur.

7 Eſt & illud præterea notatum, de eadem re ſcribi ſæpius ad nos : quæ res fruſtra numerum auget litterarum. Quare monendi ſunt omnes Superiores, tum Conſultores, ne cum de re aliqua ſemel ſcripſerint,de re eadem ſcribant iterum, niſi tranſacto ad reſcribendum tempore, & perferendas ad eos litteras conſtituto. Qua in re illud animaduertant oportet, non

Ne de re eadem bis ſcribant, reſponſo non expectato.

non semper statim atque ad nos litteræ perlatæ sunt, facultatem esse ad illas rescribendi. Nam, cum sua cuique Assistenti stata tempora descripta sint ad agendum; ac sæpenumero diversarum Provinciarum, atque adeo Assistentiarum in idem tempus litteræ concurrant, nisi statutus ordo teneatur, magna sequatur confusio, necesse est: ut mirum interdum non sit, si quando serius aliquanto, quam vellent aliqui, ad eorum litteras rescribatur. Atque ob hanc caussam, ut occupationibus consulatur Præpositi Generalis, in Formula præscribitur, ut cum ad ipsum Provinciales singulis mensibus, Præpositi locales ternis scribere debeant, Præpositus ipse Generalis ad Provinciales alternis, ad locales senis mensibus rescribat. Quin etiam experimento ii scire possunt, crebrius etiam, quam Formula præscribit, eorum litteris responderi.

8 In litteris porro, quæ *Soli* inscribuntur nonnulla peccantur: atque id eo fit, quod non omnes sciunt, quæ ratio in iis litteris servetur. Persæpe enim quæ iis litteris continentur, non ejus generis sunt, quæ secreto opus habeant, ita ut non possint cum iis, quibus opus est, communicari. Imo vero non raro ejusmodi sunt, ut, nisi cum aliis communicentur, transigi nullo modo possint: ac nulla alia de caussa *soli* inscribi videantur, nisi tantum ut à nobis legantur. Hi si scirent, nos eas quoque litteras legere sole-

Quæ in litteris Soli *scribendis servanda sunt.*

ſolere, cum præſertim res poſtulat,quæ illa carent inſcriptione, non dubito, quin illa ſuperſederent. Quare opus eſſet hos hujuſcemodi incommodi admonere.

Ne in litteris negotiorum ſecreta admiſceant.

9 Eſt & alterum in eodem genere incommodum, quod multi cum de rebus variis ad nos ſcripſerunt, ad eamdem epiſtolam unum aliquod caput attexunt, quod ſecretum poſtulat; & ob hoc unum caput totam epiſtolam *ſoli* inſcribunt. Quo fit, ut, cum ipſa epiſtola, ob ſecretum non poſſit niſi cum P. Secretario communicari (cum quo de more epiſtolæ, quæ *ſoli* inſcribuntur, communicandæ ſunt) ob illius occupationes negotia reliqua, quæ cum Aſſiſtentibus ſunt communicanda, tranſigi maturo tempore non poſſint. Quare moneantur, ut cum de rebus ſcribunt, quæ inſcriptionem *ſoli* poſtulant, ſi de rebus aliis iis ſcribendum ſit, id ſeorſim faciant alia epiſtola, ab eâ ſejuncta, quæ *ſoli* inſcribenda eſt. In eâ vero, quæ *ſoli* inſcribitur,non niſi de rebus illis agant, quæ ſecretum poſtulant, nec ſunt cum aliis communicanda.

Ratio contractus & inſtrumenti Romam mittenda.

10 Ad hæc,quod ad contractus attinet,contractuumque inſtrumenta, cum Romam mittuntur, à tergo membranæ vel chartæ adſcribatur index & ſumma eorum quæ continentur. Idque eò magis quod multa tam fœdis characteribus deſcripta mittūtur, ut non niſi magno labore, magna temporis jactura, & ægrè intelligan-

ligantur; ab hominibus præſertim qui quibus de rebus in illis agatur, ignorant.

11 Litteræ, de negotiis præſertim, quæ ad nos ſcribuntur, detur opera ut bonis & perſpicuis characteribus ſint; omiſſis litterarum compendiis abbreviationibuſque parum notis. Iuſtus etiam ad oram exteriorem margo relinquatur, ut indices eorum, quæ intus continentur, foras evocari poſſint. Et cum varia capita de rebus variis continent, præſertim ſi vel Superiores, vel Conſultores ipſi litteras dant, ſingula quæque capita per paragraphos ſcribantur, ad initium ſemper caput revocando. Id enim & ad legendi, & intelligendi uſum facilitatemve apprime conducit, non modo in præſens, quandiu de rebus iis eſt agendum; ſed in poſterũ etiam tempus, cum ex Archivio, quod ſæpe uſuvenit, ejuſmodi litteræ ad eadem vel alia ſimilia negotia, poſt aliquot menſes aut annos ſunt proferendæ. Quæ res in tanto ſcriptorum numero, optimo licet ordine diſpoſita ſerventur omnia, niſi his adjumentis allevetur, laborioſa admodum fit & impedita.

Quæ in ſcriptione litterarum animadvertenda viſa ſunt.

12 Et tum in his tum in aliis etiam litteris duo illa ſervẽtur, ut & in fine epiſtolæ cujuſque nomen adſcribatur & cognomen ejus qui litteras dat (ſunt enim, qui pro ſua modeſtia alterutrum omittunt, altero tantum cõtenti) & cum dies, qua dantur litteræ adſcribitur, non à feſto tempore illius diei, ſed à numero dierum menſis

Nomen, & cognomen in calce adſcribant die non prætermiſſo.

ſis cujuſlibet notetur; ut facilius datarum litterarum ratio iniri poſſit. Denique caveant, ne eodem folio, quod ad nos ſcribunt, ad obvolvendas epiſtolas alias utantur: fit enim plerumque, ut in reſignandis faſciculis, pars aliqua litterarum una cum ſigillo revellatur: quæ deinde nullo modo legi poſſunt.

Ne eodem folio, quo ſcribunt, epiſtolas obvolvant.

13 Illud poſtremo hoc loco addere pernecesse fuit, quod abhinc annos quindecim nonnullis Provinciis præſcripſimus, ad expenſas non exiguas vitandas, quibus unam pro multis æquo plus gravari interdum contingebat, ex Collegii aut Provinciæ, ex qua litteræ mittuntur, ignoratione; ut curent Superiores omnes ſingulis litteris & faſciculis ſui Collegii ac Provinciæ nomen exterius in fronte imponi. Sic enim antequam vel faſciculi diſſolvantur, vel aperiantur litteræ, vecturæ ratio facile conſtabit ei, qui exigendi curam gerit, ut ſuum cuique Provinciæ vecturæ datum referre poſſit. Quod ſi contingat diverſarum Provinciarum vel litteras, vel faſciculos in unũ colligare, neceſſe erit ſimiliter in externa facie ſub illius inſcriptione Provinciæ, in qua colligantur, nomen notari: detracto enim ſuperioris faſciculi tegumento, ſingularũ litterarũ, vel faſciculorũ vecturæ ratio diſtincta cõſtabit ex illarũ inſcriptionibus: vel certe (quod magis probaremus) in magno faſciculo nomina earum omniũ Provinciarum, quarũ faſciculi includuntur, exterius adſcribi.

De Collegii & Provinciæ nota in litteris & faſciculis facienda.

I N-

INSTRVCTIO X.

De Præfectis ſpiritualibus, conſtituendis formandiſque.

A.R.P.N. Claudio Aquaviva Præpoſito Generali ad Provincias miſſa anno 1599.

1 QVANTA in rei ſpiritualis Præfectura inſit utilitas, quamque ſit munus illud neceſſarium, non noſtræ tantum regulæ, Conſtitutioneſque docent, ſed ipſa etiam ratio perſuadet & evincit. Nam cum ad perfectionem noſtræ Societatis viros effingere, formareque debeamus; conſequens eſt, ut ii quoque quidquid agunt ſpirituali ratione, atque in Deum caritate illud agant. Hæc nempe una cura illos ad ſtudium virtutum omnium, ad plenam abſolutamque ſanctitatem aſſiduis debet ſtimulis excitare: ut ipſi & in ſe & in aliis quam maximum lumen, quam maximum communis Domini amorem provocent in dies. Præterea cum in perpetuo ipſi obedientiæ uſu, ac religioſæ diſciplinæ, ſpiritualibuſque ad proximos miniſteriis verſari debeant, niſi normæ divini

Hujus Ordinationis utilitas.

Quales Inſtituti noſtri ratio requirit.

vini Spiritus ſe conforment, ſoluti, indociles, difficiles, intractabiles, & ſegnes ad laborem ſint neceſſe eſt: non ſecus atque currum aliquem videmus amotis rotis trahi non poſſe; admotis vero, apteque collocatis, facile ad quemcumque uſum accommodari. Et quamquam multis jam annis in eam curam incumbimus, Provincialeſque Præpoſitos urgemus, ut rei ſpiritualis conſtituant Præfectos ac Magiſtros; ipſique qui rei magnitudinem intelligunt, maximo opere rem perficere conantur; excuſant tamen idoneorum hominum, qui totam rem ſuſtineant, inopiam.

Inopiam excuſant.

2 Nos quoque perſæpe multas in eo genere querelas audivimus: idque multo etiam magis perſpeximus, cum non ita multo pridem, qui ſpiritualium rerum ſtatum inſpicerent, inſpectores per Provincias dimiſiſſemus. Ex quo apparet, multa & magni momenti in hac ratione deſiderari.

Experientia defectus comprobatus.

3 Re igitur Domino precibus commendata, poſt multum de eâ cum Patribus Aſſiſtentibus ſermonem habitum, ſentimus neceſſe eſſe peculiarem aliquam curam ſuſcipere, ut magiſteria totius hujus rationis inſtituantur. Ingens enim ſit error, quemlibet mediocri probitate, mediocri prudentia, recto tantum ſtudio inſtructum, propenſaque ad virtutem voluntate, ad tantum munus idoneum judicari. Quod ſi ad viam ſpiritualem ineundam,

Quales ſint Præfecti ſpiritus.

dam, homines aliorum consilio indigent ac regimine; cum ingens sit eorum periculum, qui perito in eo itinere duce carent; satis cõstat, eos qui huic muneri deliguntur, magno ad hanc artem studio, magno lumine, magno rerum usu, magna præterea lenitate, ac dexteritate, & ad agendũ cum aliis comitate, & gratia esse oportere. Ad hæc magna propensio, applicatioque animi, dotesque aliæ insignes accedant, necesse est. Et cum hæc maxime optemus non tamen ea remedia videmus adhiberi, quæ ad hujusmodi magistrorum copiam parandam, opus sunt.

4 Præterea cum ad scholas instruendas non majorum studiorum modo, sed minorũ etiam humanitatis, & grammaticæ, varias artes exercitationesque invenerimus, ut idonea suppetat copia magistrorum; prudentissimus quisque optime intelligit, quanto id magisterium majus sit ac magis necessarium, cum in eo multo minus, quam in altero liceat esse conniventes, non modo quia nobilius, majorisque momenti est; sed etiam quia basis & fundamentum est alterius. Siquidem doctrina à spiritu sejuncta, & Societati proximisque magis obesse, quam prodesse; & Ecclesiæ sanctæ nulli aut perexiguo adjumento esse potest.

Vt in litteris, sic & in spiritu perficiendo elaborandum.

5 Quare omnium primum Provincialis cum suis Consultoribus, aliisque Patribus rerũ peritia spirituque præditis, re communicata, delectum habeat eorum, qui præter ceteros idonei

Quinam ad id munus eligendi.

judicabuntur, qui ad id munus destinentur. Atque ad id, tamquam à remotiore quodam principio, è juvenum numero eos designet, qui majorem ad hoc munus indolem præsefer-re videbuntur; silentii, & secessus amatores, orationis & Divinæ contemplationis studiosos: eosque magistris Novitiorum socios adjunget, exercebitque interim in aliis ad spiritualia exercitia erudiendis. Deinde ad rem ipsam propius accedens, eos in præsens huic muneri præficiet, qui statim manus operi possint admovere, maturos senes, quos vel longo gubernandi usu, vel conciones habendi, aut è cathedra Theologiam præsertim explicandi labore fessos, tamquam ex alto in portum, intermissis exercitationibus, in hoc tranquillum senectutis otium confugere utile erit.

Quinam huic muneri præficiendi.

Opus non contemnendum.

6 Neque cuiquam otiosa res videri debet, aut infrugifera, vel si cum aliquo aliorum consiliorum incommodo id fiat, navum aliquem hominem à ministeriis aliis clarioribus cessare, dum aliis instituendis juvandisque occupatur: imo vero plusquam ceteros efficere certum est. Siquidem illorum omnium manibus, qui ab ipso promoti dignos se præbent Societatis administros, operatur.

Quibus vacent Præfecti.

7 His porro concedendum est, ut sanctæ orationi, sanctorum Patrum, piorumque librorum lectioni operæ plus solito impendant. Constitutiones, exercitia B. P. N. eorumque

Directorium habeant sibi familiaria : ad hæc Instructiones, Industrias, aliaque monita Præpositorum Generalium optime teneant. Vt cum in sermone, tum in usu tradendo virtutum, illa in promptu habeant, quæ cum gratia nostræ vocationis sunt conjuncta.

8 E sanctis Patribus habeant præ manibus S. Basilii scripta omnia, S. Gregorii moralia, S. Bonaventuræ opuscula; alios præterea Doctores, Guilielmum Parisiensem, ejusque præcipue tractatus de tentationibus, & resistentiis; de virtutibus, de vitiis & peccatis, de rhetorica divina, & similia; Gersonem, ejusque præcipue tractatus. Et è nostris Platum de bono status religiosi, Rossignolium de disciplina Christiana; tum libros de imitatione Christi; Sanctorum vitas, è quibus gravissima eliciuntur documenta; opera denique Ludovici Blosii magno esse poterunt adjumento, ad varias variorum curandas affectiones. Itaque errorem ponant Superiores, siqui aliter existimant; sibique persuasum habeant, tum ad idoneam ejus doctrinæ cognitionem, quam in hujus artis magistro inesse oportet, tum ad auctoritatem nomenque viri vere spiritualis obtinendum, maximi esse momenti hoc studium : nec satis esse communem cursum, aut commune hominis cujusque studium, aut quantulamcumque hujus doctrinæ cognitionem, qua tinctos esse contingat eos, qui hæc aliquando cursim,

Quinam libri legendi.

Necessarium hoc studium.

& quasi aliud agentes lectitarunt, aut etiam subinde meditando volutarunt animo.

Non ad externos effundendi. 9 Atque ob hanc caussam non debent hi circa externos tamquam ordinariæ operæ occupari: tum quod illa persæpe occupatio ab opera suis præstanda illos avertit; tum etiam quod revera mens in duas diversas curas cum aliquo dispendio distrahitur.

Exemplares sint. 10 Et quoniam hi rei spiritualis magistri non doctrina solum & monitis, sed exemplo etiam & opera eam viam debent spiritualem commonstrare; neque illos decet spiritu esse eremitico, totosque uni contemplationi deditos; videndum est, ne ita sint sanctæ quietis ac secessus amatores, ut proximorum consuetudine prorsus abstineant: sed aliquas exercitationes, ministeriaque laboris quidem, humiliationis, utilitatisque majoris, occupationis tamen & illecebræ minoris assumant; cujusmodi sunt carcere detentos, hospitalia, *In humilibus se exerceant.* ægrotos invisere, aut breves aliquas subinde obire missiones: sed certis, quibuscum usum habeant, nullis addicantur pœnitentibus; feminis vero, cum quibus nimium plerumque est negotii, multo minus.

In Seminariis quales præficiendi. 11 In magnis porro Seminariis, in quibus ad studia aluntur multi, satis constat hujusmodi magistris tantum operæ suppetere, ut aliæ occupationes omnes excludantur: ita ut ne ipsis quidem regendis discipulorum Congre-

gatio-

gationibus, aut ſcholarum confeſſionibus audiendis locus relinquatur. Eritque id Provinciali ſummæ curæ, ut in ejuſmodi frequentibus Collegiis homines hac doctrina & fervore pietatis inſignes huic muneri præficiantur: ac ſi fieri poteſt, ex iis, qui aliquando Magiſtri fuerint Novitiorum, vel in gubernando magni exempli, & ſpectatæ pietatis fuerint; vel certe in aliis Collegiis id munus cum aliorum probatione ſuſtinuerint. Denique, uti dictum eſt, præſtantiſſimi cujuſque, & maximis dotibus inſtructi præclare ſtare operam cenſendum eſt, uno in hoc munere occupari.

12 Præfectis ita conſtitutis, Provincialis erit cura, invigilare, eos inſtruere, rationem ab iis, inter viſitandam Provinciam, repoſcere; ex aliiſque quemadmodum ſe gerant, cognoſcere. Multum illis tribuat, multamque iis reverentiam conciliet: mandetque Conſultoribus Collegiorum, ut ad ſe, quemadmodum in hoc genere procedatur, accurate perſcribant. *Provincialis munus.*

13 Omnino duo in hoc genere ſcopuli vitādi ſunt, qui magnæ nonnumquam offenſioni eſſe poſſunt, quo minus tantæ rei magiſterium eum quem volumus, quemque res exigit, felicem curſum ſortiatur. Alter eſt temeraria quædā & inanis Superiorū ſuſpicio, ac prope zelotypia, quaſi rei ſpiritualis Præfectus ſubditorum animos ad ſe alliciens, derivet in ſe Superioris auctoritatem, eaque re neceſſaria membrorum *Quinam ſcopuli vitandi Superioribus, & Præfectis.*

cum suo capite conjunctio sensim solvatur. Alter contra, ne quando Præfectus, per caussam consolandi subditos, ad illa se porrigat quæ sunt regiminis, aut impediat elevetve Superioris auctoritatem, id quamvis, ipso inscio, alia ex caussa contingat. Quare magnopere opus est incommoda hæc antevertere initio; magnaque vigilantia cavere, ne quid ejusmodi subrepat, fines utrisque constituendo. Siquidem Rectori expedit Præfectum amari & in honore haberi: sic enim adjumento & levamento multis in rebus ipsi erit. Præfecto vicissim proposita in primis esse debet obedientia, & erga Superiorem amor subditorum. Ac si quando hæc aut minui senserit aut intepescere, sese Angelum pacis interponat: hinc dejectos subditorum animos ad perfectionis mortificationisque studium erigendo, & auctoritatem, bonamque de Superiore opinionem pro viribus tuendo; hinc Superiorem privatim de rebus illis admonendo, quæ vel expedire, vel impedire judicaverit.

Quotannis Generalis monendus.

14 Optamus præterea à Provincialibus certiores fieri quotannis, quosnam ei muneri in majoribus præsertim Seminariis, quibusve institutionibus præfecerint; & quemadmodum tota res usu tractetur, & quo fructu, & quod quisque ad eam rem talentum præferat.

15 Et quoniam res est magni momenti, eaque maximopere indigemus, omni quo possum

ſum animi affectu Reverentiæ Veſtræ quam accuratiſſime commendo, ut id totum ita ſuſcipiat, ut exiſtimet ad maximam ſui regiminis partem pertinere. Ita, divina favente bonitate, ſpes eſt, multa nobis fore proniora; eoſque nos è noſtris laboribus fructus, quos ad Divinæ Majeſtatis gloriam optamus, percepturos; à qua copioſam precamur in omnes benedictionem. *Serto Provinciali commendatur.*

INSTRVCTIO XI.

De paterne exigenda ratione conſcientiæ à ſubditis, & ſecreti fide ſervanda.

A. R. P. N. Claudio Aquaviva Præpoſito Generali anno 1606. *ad Provincias miſſa.*

1 CVM reddere conſcientiæ ſuæ rationem res ſit apprime neceſſaria, & accuratiſſime nobis à B. P. N. commendata, ne qua inſcitia ſubditorum, aut minus clara ejus rei cognitione in noſtra Societate aliquando intepeſcat (ex quo incommoda non modica, cum magnó rei ſpiritualis damno, & decremento auxiliorum, quæ ipſis ſubditis adhibenda ſunt, & magno etiam communis boni, *Incommodis occurrendum.*

ni, Divinique obſequii detrimento orirentur) idcirco, quemadmodum omni diligentia noſtrum eſt ſubditos ipſos ad ſuum officium in hoc genere præſtandum adhortari, ob ingentes quæ ex ea re bene tranſacta percipiuntur utilitates; ita ſumme neceſſarium eſt(quemadmodum à nobis alias ſignificatum ac præſcriptum eſt)ut Superiores pro ſe quiſque rem promoveant; túm eam præſeferendo comitatem, paternamque benevolentiam, quæ ſubditos ad ſe totos magna fiducia aperiendos alliciat; tum eam adhibendo prudentiam, ſecreti fidem ac cautelam, & ad eum unum finem conſequendum, cujus cauſſa à beato Fundatore noſtro totam hanc rem inſtitutam eſſe ſcimus, quod eſt ſpirituale auxilium, & idonea ſubditi cujuſque perſcrutatio. Quapropter animaduertant Superiores (id quod his litteris maximopere iis iniungimus, graviſſimeque præſcribimus) ne hac notitia ita utantur, ut ſubditorum animi offendantur,ſuſpicenturque ſe ob eam rem aut notam aliquam aut periculum adituros, ne minus commode à Superioribus tractentur.

Quæ Superioribus præſtanda.

Quanam cautio adhibenda.

2 Quare, Superiores, quamvis ſecretum naturali jure tantum teneatur (nam de ſigillo confeſſionis nihil eſt quod agamus) videant tamen ſumma cura,ut ſecreti fides integra ſit,nihil omnino cuiquam innuendo; multo etiam minus ad conſiliũ referendo cõſultandi cauſſa,

Secretum ſervetur.

quid

quid facto opus ſit: nam ex eo ſubditi à ſua aperienda conſcientia deterrentur vehementer. Licet enim tanti ponderis ea regula præceptumque ſit, ſexcentas tamen Theologicas ratiocinationes, & periculorum ſpecies excogitarent, quare ad ſe tanto cum damno detegendos nulla lege tenerentur. Qua opinione atque avocatione animorum neſcio an pernicioſius quidquam ad bonam adminiſtrationem Societatis eſſe poſſit: quæ intima animi cultura, ſpiritualiq; inſtitutione magis, quam legibus ullis, pœniſve externis irrogandis ſuos optat alumnos ad perfectionẽ virtutis edocere. *Damna quæ ex hoc defectu oriuntur.*

3 Quare Reverentiæ Veſtræ rem totam quam accuratiſſime commendamus, ut inter viſitandam Provinciam, diligenter cognoſcat qua fide Superiores in hoc genere ſe gerant: ac ſi quis in eo fuerit ſolutior, aut minus quam debet accuratus; det operam, ut pro culpæ gravitate, in eum animadvertatur: ac ſi opus fuerit, de tali Superiore amovendo ab officio nos certiores faciat. Idque ita curetur, non modo ut ſubditi nos ita præcepiſſe, ſed ita etiam exequi mandaſſe ſciant: ut intelligant omnes etiam Superiores, ſi quid aliquando deliquerint, pœnæ obnoxios futuros. Contraque ipſi ſuſpicionum umbras, quæ ſubinde oriuntur, exuant penitus ex animo; in idque magna caritate Superiores incumbant, ut ſubditi ex eorum paterna caritate recreen- *In viſitatione quid Provinciali præſtandum.* *Communicanda ſubditis hæc ordinatio.*

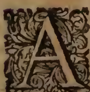
tur, benigneque se ab iis tractari lætentur: viciſſimque ipſi ea, qua filios decet, reverentia fiduciaque ad Superiores ſuos, tamquam ad benevolos parentes, in omni re confugiant. Veſtra Reverentia quid egerit in hac cauſſa, *De quibus Generalis monendus.* quemadmodum per ſe ac per Confeſſarios, ut ab errore ſubditi avocentur contenderit; ſi quid peccatum fuerit, quæ remedia adhibuerit: & quid in eo genere Superiores profecerint, ad nos perſcribat. Redeo ad illud idem, moneoque etiam, rem eſſe maximi momenti, proindeque non mediocrem diligentiam deſiderare.

INSTRVCTIO XII.

Pro iis qui ad Miſſiones, fructificandi cauſſa, proficiſcuntur.

A.R.P.N. Claudio Aquaviva confecta.

1 *Cur ſcripta hæc inſtructio.*

AD directionem praximque Regularum eorum, qui ad Miſſiones proficiſcuntur, neceſſarium duximus hanc Instructionem perſcribere, ad quam poſſint deinde Provinciales, quæ pro locorum ac Miſſionum varietate opportuna videbuntur, adijcere.

2 Fi-

2 Finis harum Missionum est auxilium tot animarum, quæ ex ignoratione rerum ad salutem suam necessariarum, in statu peccati, cum æternæ damnationis periculo versantur. Proinde omni studio enitantur, ut continuam veramque inter se unionem habeant, cum patiendi desiderio; quandoquidem hæc necessaria sunt fundamenta ad finem propositum consequendum, & ad bonam ædificationem apud omnes conciliandam: meminerintque hanc esse vocationem nostram, in qua primi Patres nostri sese exercuerunt. Ob eandem caussam orationem matutinam, & examen vespertinū, quoad ejus fieri poterit, numquam prætermittant: & procurent tum in hac, tum in ceteris rebus intimā unionem cum Deo, à quo pendet omnis actionum nostrarum recta institutio & efficacia. *Scopus Missionum.* *Unio inter se, & cum Deo conjunctio.*

3 Perlustrabunt loca, quæ in catalogo suo descripta habebunt; tamdiu in singulis consistentes, quamdiu pro numero, & dispositione personarum expedire videbitur. Cum primum ad oppidum, seu vicum, pervenerint, ante omnia primariam Ecclesiam adeant; & post brevē orationem, prout temporis ratio, & ipsorum commoditas feret, agant cum Parocho, vel alio Cleri Præposito; omnemque illi benevolentiæ significationem exhibendo, caveant ne vel minimo indicio dent suspicionem, quasi ad eum visitandum veniant: sed ostensis Patentibus, &c. declarent sibi hoc unum esse propositū, ut *Qua loca perlust, abūt.* *Ecclesiam primum adeant, tum Parochum.* *Finem missionis declarent.*

Doctri-

Doctrinam Christianam tradant, confessiones audiant, pacificationes procurent, &c. ac nominatim ut Clero in omnibus probari & satisfacere studeant. Doceant præterea sibi præscriptum esse à Superioribus suis, ne cui victus caussa sint oneri: idque adeo se curaturos, cum habeant unde vitam sustentent: cubiculum tantummodo desiderari, à feminarum commercio liberum, & in quo lectuli sint ad quiescendum. Quod si mundum aliquod in xenodochio cubiculum erit, alibi non quæratur. Ab eodem Parocho, si consenserit, designabuntur, qui res ad victum necessarias pro ipsis comparent: quas quidem ad sustentationem sufficientes esse oportebit, sic tamen, ut ædificationi semper consulatur.

Nemini se oneri futuros.

Ubi habitent.

Edocendi de peccatis populi.

4 Interrogent eumdem Presbyterum de peccatis populi magis usitatis, de usuris, concubinatu, inimicitiis, abusibus, superstitionibus, &c. ut majori cum luce, & utilitate animarum sermones suos, laboresque dirigant. Conferet plurimum, si quam boni nominis secularem personam sibi concilient, cujus opera apud alios utantur; procurando ut divina Sacramenta frequenter obeant; & probo pariter alicui Sacerdoti eos insinuando. Iuvabit etiam scholas visere, si sine offensione fiat; magistrorumque gratiam ineundo, pium aliquod devotionis exercitium inter scholasticos introducere. Et cum tempus vacuum erit, in privatis cum hoc

Alicujus boni viri opera utendum.

Scholastici juvandi, & quomodo.

hoc vel illo sermonibus fructuose collocare.

5 Quo die ad locum pervenerint, in quo subsistere debent, procuretur quamprimum commoditas populi convocandi. Convocetur autem mane ac vesperi: fiatque exhortatio una, in qua primum disseratur de necessitate Doctrinæ Christianæ; & de malis, quæ peccato mortali adjuncta sunt, ut ex eo intelligatur necessitas confessionis. Deinde exponatur caussa & finis adventus ipsorum, bona cum venia & facultate Ordinarii: promulgeturque Iubileum à Sua Sanctitate concessum, potestas absolvendi, &c. atque hæc omnia Societatem nostram ex Instituto suo facere; cui convenit hoc munus Doctrinæ Christianæ, confessionum, &c. significetur etiam nullum hic lucrum quæri, nec pecunias: imo ferri ad ipsos munuscula quædam rerum piarum. Nulli proinde se graves futuros, cum à Superioribus suppeditata eis sint necessaria. Significent præterea horis matutinis audituros se confessiones eorum, qui conscientias suas sublevare desiderant. A prandio Doctrinam Christianam tradituros feminis, & pueris, ac puellis: vesperi autem eamdem viris post salutationem Angelicam explicaturos. Hortentur itaque, ut veniant, & domesticos ac familiares mittant.

Quoties populus convocandus.

Materia concionum.

Populus de quibus docendus.

6 Si oppidum est alicujus momenti, & alius concionator non sit, Quadragesimæ præsertim tempore, poterit singulis diebus summo mane

An concionandum, & quando.

mane brevis concio fieri per semihoræ spatium, de Evangelio quidem ; sed ita ut ad rerum necessariarum doctrinam traducatur pro captu auditorum. Exemplis autem crebro utantur, & pro re nata populum impense hortentur ad divini cultus observationem, & ad Ecclesiasticos honore ac reverentia prosequendos.

De quibus Clerus instruendus, & quo tempore. 7 Cleri institutio complecti debet brevem notitiam mysterii Sanctissimæ Trinitatis, & Incarnationis D.N. quænam sit materia & forma Sacramentorum, de eorum usu & exercitio, ac præcipue de ratione confessionum audiendarum, & populi instruendi ; commendando eis diligentiam & munditiem circa cultum divinum. His porro qui è Clero sunt, dandus est Catechismus, si non habent ; Directorium P. Polanci, aut F. Medinæ. Fient hæc mane, quando ab audiendis confessionibus otium erit, Quod si tunc non licebit, detur opera, ut sero sub noctem perficiatur.

De feminarum & puerorum confessionibus audiendis. 8 Feminarum confessiones in templo semper audiantur loco non obscuro ; eodemque modo juvenum : studeantque ab eis personis quamprimum expediri, quæ movere possunt suspicionem.

Quando feminæ, & pueri Doctrinam Christianam docendi. 9 Pomeridianæ horæ ponentur in tradenda feminis puerisque Doctrina Christiana ; allicienturque processionibus publicis, festis præsertim diebus, in quibus pueri ac puellæ vario cum ornatu appareant, & præ-

miis

miis imaginum; diligentem operam adhibendo, ut doctrinam accurate perdiscant; & hortando, ut eam aliarum inanium cantionum loco decantent inter laborandum, & in agris ipsis.

10 Vesperi post salutationem Angelicam circa mediam horam noctis, Parocho & aliis Clericis adnitentibus, convocetur ad ecclesiam quam maximus poterit numerus, invitando Gubernatorem, aliosque viros primarios, ut ceteros alliciant, prohibendo ne femina ullâ admittatur: ibique explicetur Doctrina Christiana, declarando mysterium Sanctissimæ Trinitatis, Symbolum Apostolorum, &c. omnem sermonem concludendo malorum, quæ peccato mortali insunt, declaratione: horæque circiter spatium hac in re collocetur. Quod si ad eam unicus sufficiat; alter interim in privati cujuspiam auxilium incumbat, vel ejus confessionem audiendo, vel pacem inter discordes componendo. *Quando viri Doctrinam docendi.*

11 Si quando incidat, ut aliquid eleemosynæ pecuniariæ largiendum sit personæ alicui ad gravem necessitatem redactæ, caute fiat & secreto, ne si patefiat, concursus fiat pauperum; quibus si eleemosyna denegetur, obtrectandi occasio præbebitur. *Caute eleemosyna elargienda.*

12 Vbi Religiosos cujuslibet ordinis nanciscuntur, omnem in illos benevolentiæ significationem declarare studeant; eosque in Do- *Quomodo cum religiosis se gerant.*

mino, quoad fieri potest, lucrifacere. Quod si res ferat, juvabit Exercitia spiritualia cuipiam illorum, atque etiam Clericorum, tradere.

Quæ ab ipsis annotanda. 13 Observabunt subinde & annotabunt, quæ digna videbuntur, de quibus Prælatum admoneant, ut ea coram postea post reditum in urbem illi exponant. Itemque præcipua quæque notatu digna pro Annalibus.

Confraternitatum Institutio, & quomodo. 14 Dabunt operam, ut inchoëtur, promoveaturque, ubi opportuna res erit, Confraternitas aliqua Sanctissimi Sacramenti, vel nominis Dei, vel Rosarii, vel Doctrinæ Christianæ. Romam postea scribendo, ut stabiliri possit, juxta Regulam 22. Missionum.

Quis in Missione Superior. 15 Qui priore loco in Patentibus nominabitur, Superior erit Missionis; alter ejus Admonitor: demum omnes sibi commendatam esse intelligant exactam regularum pro Missionibus observantiam.

I N-

INSTRVCTIO XIII.

De ſpiritus renovatione procuranda, Deque diſciplina religioſa augenda.

CAPVT PRIMVM.

Ad Orationis & Devotionis ſtudium excitandum.

1 CVM inter illa media, quę cum Deo inſtrumentum conjungunt, atque diſponunt, ut à Divina manu recte gubernetur; illud unum ad conſervationem, & incrementum ſpiritus efficacius ſit, familiaritas videlicet cum Deo in ſpiritualibus devotionis exercitiis; valde commendatam omnibus eſſe cupimus, & ſerio Superioribus injungimus earum Ordinationum ac Regularum executionem, quæ Orationis augmentum magnopere juvare ac promovere conſueverunt. In primis proderunt ſolemnia illa ac ſtata Religionis noſtræ, ſi frequens viſitatio fiat dum oratur, & ab ipſis interdum Superioribus, ex Regula Præpoſiti 50. & Rectoris 47. ſi pœnitentiæ peccantibus imponantur: ſi in cubiculis ſpiritu ferventiores cum tepi-

Ex Deputatione pro renovatione ſpiritus.

Pſal. 10. 5. 2.

Orationem, ac devotionem promoventia.

tepidioribus una cohabitent: si crebro Nostros alloquatur de hac re Præfectus spiritus, interrogetque modum, quem in orando teneant; doceat, instruat, ac dirigat pro rei exigentia: si Confessarius illis ipsis, quos in re tanti momenti, & ad spiritus conservationem pernecessaria deficere intellexerit, scrupulum iniiciat: si in privatis exhortationibus, & conferentiis agatur frequentius de fructuose oratione habenda, & de cura rerum spiritualium augenda: si in ratione reddenda conscientiæ Superiores diligenter exquirant, quantum in hac re quisque profecerit, instruendo, formam docendo, excitandoque (si necesse fuerit) efficacioribus mediis ad tam sanctum & perutile religiosæ vitæ opus peragendum. Denique conandum, quoad ejus fieri poterit, ut qui ex Novitiatu ad Collegia se conferunt, haud facile eamdem precandi rationem immutent, nec sine Præfecti spiritus, aut Superioris consilio in ejusmodi rebus progrediantur.

Ex Deputatione pro renovatione spiritus.

Quæ visitationes interdicantur.

2 Si interdicantur id genus visitationes, quæ nec ad eum finem, quem intendit Societas juxta suum Institutum, nec ad spiritum vocationis nostræ prodesse possunt; idque Superioris arbitrio, cujus erit singula prudenter & mature perpendere: iis exceptis, quos minime expedit præterire, tum ob commune bonum Societatis, tum ob majus Dei obsequium, & animarum auxilium: qua de re, ut omnes

omnes rei momentum intelligant, ſeriæ exhortationes habendæ erunt.

3 Si omnino interdicantur inutilia, & parum religioſa colloquia ad januam cum externis: nec permittantur, niſi cum ad difficultates Caſuum conſcientiæ explicandas neceſſe fuerit; vel de rebus ſpiritualibus, & ad bonum animarum ſpectantibus agendum erit, vel omnino perneceſſariis, ut prudens caritas faciendum eſſe docuerit Superioris judicio; præſertim viris gravioribus, & valde probatis ad januam accedentibus. Ex Deputatione pro renovatione ſpiritus. *Inutilia colloquia.*

4 Si vacent omnes quotannis ſpiritualibus exercitiis per octo vel decem dies continuos: atque ut id efficaciter, & omnino fiat, ſtatutus eſt annuus iſte uſus ſpiritualium exercitiorum, tantopere à Congregatione ſingulis commendatus, Superioribus præſertim; quibus curandum erit, ut non modo ſuo ceteris exemplo præluceant, ſed tempus quoque peropportunum ſingulis ad ea cum fructu peragenda, difficultatibus perůictis, attribuant. *Annuus Exercitiorum uſus.*

5 Poſtremo proderit non parum, ſi quæ Regulis 2. & 4. Sacerdotum de divino Officio attente, devote, & opportuno tempore recitando, deque ſemihora, ea qua par eſt reverentia, in faciendo Sacro explenda, præcipiuntur, exacte ſerventur. Denique ſi quæ ap pietatem, & devotionem pertinent, religioſe tractentur. Ex Deputatione pro renovatione ſpiritus. *De officio, & Sacro faciendo.*

CAPVT SECVNDVM.

De ratione conscientiæ reddenda.

Ex Deputatione pro renovatione spiritus. *Quæ servanda circa rationem conscientiæ.*

1 SERVARI oportet, quæ præscribuntur in Instructione ad reddendam conscientiæ rationem, quæve in ultima Regula Provincialis de modo accipiendæ rationis conscientiæ; quæ item de non usurpanda notitia per confessionem, quæ est VII. Instructio; quæ denique in nova Instructione XI. de paterne exigenda ratione conscientiæ à subditis.

Praxis rationem conscientiæ exigendi.

2 Operæpretium visum est hîc veluti praxim tam laudabilis in Societate consuetudinis apponere, quemadmodum caute & paterne in re tanti momenti Superiores se gerant. Primum curent, ut ab inutilibus occupationibus liberi, toti in suorum Subditorum internam curam, & spiritualem profectum omnino incumbant: quæ quidem cura in eo posita est, ut ab iis, qua par est diligentia & circumspectione, exigant rationem conscientiæ: quæ si, ut oportet, à subditis reddatur, atque à Superioribus excipiatur, magnum proculdubio momentum habebit ad spiritus renovationem & augmentum. Secundo, ut recte fiat, juvabit plurimum, si Superiores seipsos Patres exhibuerint, quod frequēter commendatum est;

Ex Regulis pro Visitatoribus.

Superiores Patres se exhibeant.

eosque

eosque crebro, & magna caritatis significatione, ut Regula 26. Prepositi, & 25. Rectoris habent, vocent, alloquantur, & eos consolentur, atque in spiritualibus instruant; sicque intelligant, se non tamquam Iudici suam conscientiam Superiori, sed tamquam Patri manifestare; quo consilium ab illo, auxilium, & consolationem accipiant: neque idcirco futurum ut Superior tamquam imperfectum, aut tentatum minus diligat, aut minoris æstimet; sed contra majore caritate, ac peculiari affectu complexurus sit, quem syncere & candide juvari velle conspexerit. Ipse vero Subditus sic existimare debet, se velut aliud esse, atque suos defectus. Quare ad Superiorem confugere debet, ut simul cum eo ad ejusmodi vitia eradicanda conspiret; simulque etiam media petat, & auxilia, quibus id consequi possit. Superiorum autem erit tam blande & amanter eos excipere, ut hęc ratio conscientiæ reddita, occasio fiat non semel aut iterum in anno statis temporibus ad eos recurrendi, sed frequenter eos adeundi: quo efficacius finem hunc Societatis, id est directionem, victoriam contra vitia, & virtutum lucra consequatur. Tertio, efficiant autem, ut Subditi intelligant, aliud esse reddere rationem conscientiæ; aliud quid, generaliter confiteri: quia & regula diversa est utriusque, & diversus finis, & modus diversus. Nam confessionis finis

Discrimen inter rationē reddendæ conscientiæ, & confessionem generalem.

 est,

est, proponere sibi ante oculos totius illius tẽporis culpas, illasque denuo majore alacritate expiare, & quasi novas induere vires: in aperienda autem conscientia finis est, statum animæ suæ, nimirum defectus, passiones, propensiones, tentationes, virtutes ipsas, & quæcumque ad perfectam sui cognitionem facere possunt, ei aperire, cui se ad majorem Dei gloriam dirigendos tradiderunt. Modus etiam diversus est: nam in confessione peccata & circumstantiæ aperiendæ sunt: in altera vero ea dicere satis erit, quæ integre profectum, seu defectum animæ, & statum interioris hominis manifestant. Quare ut cogendi non sunt Nostri ad rationem reddendam conscientiæ extra confessionem, cum id liberum Constitutio permittat pro cujusque consolatione; ita summopere laudandi, qui semotis iis, quæ proprie ad confessionem pertinent, (hæc autem Superiori in confessione detegere poterunt (extra confessionem reddunt: totosque seipsos patefaciunt, quo liberius, & absque ullo respectu Superiores ad illorum directionem, & utiliorem gubernationem ea notitia ad majus Dei obsequium utantur.

Vter modus laudabilior.

3 In exhortationibus crebro à Superioribus inculcetur tam sanctus & laudabilis mos, à B. P. Nostro Ignatio inductus, & serio crebroque in Constitutionibus posteris suis commendatus. Item ejus necessitas, & utilitas, non

Ex Deputatione pro renovatione spiritus.

non ſolum ad privatum; ſed etiam ad commune bonum ſpirituale oſtendatur ex ipſis Conſtitutionibus, & ex Sanctis Patribus: ſolvanturque objecta, rationibus & argumentis deſumptis ex vera Theologia. Oſtendant multas cautiones adhibitas ad rem hanc religioſe & prudenter tractandam ab ipſis Conſtitutionibus, à Præpoſitis Generalibus in ſuis Ordinationibus, ſcilicet de ſecreto ſervando; & quemadmodum inſtituta ſit ratio conſcientiæ reddendæ ad ſpiritualem profectum Subditorum, & ædificationem. *In domeſticis exhortationibus commendandus uſus aperienda conſcientia.*

CAPVT TERTIVM.

De Silentii Regula exacte ſervanda.

1 SERIO Superiores invigilent in exactam Regulæ 26. de Silentio obſervationem: & executioni mandentur, quæ in Inſtructione pro Superioribus cap. 3. §. 9 habentur. Sed in primis intelligant omnes oportet, quemadmodum extra tempus recreationis ſemper & ubique tacendum eſt, præterquam in caſibus, & locis in regula expreſſis; ita dato ſigno ad finem recreationis, ſtatim eſſe ſilendum. Ex Deputatione pro renovatione ſpiritus. *Statim poſt recreationem ſilendum.*

2 Curent quoque ut intelligant, cum foras eundum ſit, minime loquendum eſſe, juxta Regulæ intellectum, intra Vrbem ubi populi eſt frequentia. *Silentium in frequenti populo.*

 3 Vt

Silentium in refectorio, & culina, dum inserviunt. 3 Vt qui in Refectorio, vel in Culina tempore primæ & secundæ mensæ inserviunt, eamdem esse sibi legem servandam putent, quamvis utrisque secunda recreatio permittenda videatur.

CAPVT QVARTVM.

De vitiis linguæ, & frequentia litterarum.

ExDeputatione pro renovatione spiritus. 1 Religiose serventur præscripta in libello Industriarum, ea præsertim quæ cap. 15. habentur.

Auctores corrigantur. 2 Superiorum conscientia de hac re, veluti gravissima, & inimica unioni & caritati, gravetur, serio ut aduigilent, & auctores diligenter inquirant, ut severe puniantur. Qui vero auctores ipsos manifestare recusaverint, pro ipsis habeantur.

Litteras scribendi abusus. 3 De inordinata ac nimia communicatione per litteras, si quæ in cap. 15. à §. 7. ad 13. Ordinationum Generalium nuper præscripta, executioni mandentur, nihil erit quod hac in re desideretur.

CA-

CAPVT QVINTVM.

De votis, Paupertate, Castitate, & Obedientia.

1 PRo Obedientia & Castitate legantur capita quartum & quintum pro Instructione Superiorum: neque enim aliud visum est addendum. *Ex Deputatione pro renovatione spiritus.*

2 Executioni mandentur, quæ de manifestatione delicti Superioribus facienda censuit Congregatio.

3 Quod ad Paupertatis nostræ puritatem attinet, abunde prospectum est in §. 7. & 8. Instructionis antiquæ pro renovatione spiritus. Præterea, Reliquiaria, & his similia, quæ collo suspensa circumferuntur, unius aurei pretium minime excedere oportebit. *Reliquiaria unius aurei pretium ne excedant.* Vsus vero accipiendi, mittendique etiam cum facultate, omnino corrigendus videtur: nec tam faciles se Superiores exhibeant in facienda hujusmodi potestate, præsertim generali. *Vsus accipiendi, mittendique moderandus.*

CAPVT SEXTVM.

De usu pœnitentiarum secretarum excitando.

1 LEgendæ interdum erunt publice litteræ R. P. N. Claudii Aquavivæ, de usu

Ex Deputatione pro renovatione spiritus. *Legantur litteræ P. N. de hac re.*

pœnitentiarum, juxta nostri Instituti rationem nuper scriptæ: in quibus ostenditur, non idcirco quod ex regula certas & statutas non habeamus, eas negligi Religiosis Societatis oportere.

Excitandus usus pœnitentiarum.

2 Excitetur tam laudabilis usus, sicubi non ita vigeat, à Superioribus in exhortationibus, extraque illas in privatis colloquiis, in iis præsertim qui juvenes sunt. Et sicut inflammandi tepidiores erunt à Præfecto spiritus, à Rectore, & Provinciali in visitatione; ita ferventiores regendi sunt, ne nimium excedant.

CAPVT SEPTIMVM.

De cautela adhibenda, ne Principum ac Magnatum aulæ nostris obsint.

Ex Deputatione pro renovatione spiritus.

1 SATIS prospectum fuerit, si ea quæ cap. 15. Industriarum remedia indicantur, Superiores, præsertim Provinciales adhibuerint.

Serventur præscripta.

2 Vt ostendatur Principibus viris Instructio 21. pro Confessariis Principum, ut ibi præscribitur. §. 14.

Præveniantur, & præcidantur.

3 Si mala præveniantur, cum apparent futura ex signis positis in Industriis, & præcidantur initio familiaritates istæ cum Principibus, antequam adolescant, & radices agant, quæ Societati nostræ, nisi fortiter obsistamus, graviter minitantur; Præcipue cum Superiores connivent.

CA-

CAPVT OCTAVVM.

De humana & politica ratione agendi, præsertim in Iunioribus.

1 EXCITANDI quidem sunt, qui hoc malo laborant, spiritu perfectionis; serioque monendi, ne huic pesti religionis adhærescant: quod magnopere dedeceat virum Religiosum, qui candorem, ac simplicitatem profitetur, dici, nedum politicum esse. Ex Deputatione pro renovatione spiritus. *Quomodo excitandi.*

2 Superiores cum aliquos humanis iis rationibus quasi adminiculis ad suos fines consequendos uti compererint, facto ipso technas ipsorum dissolvant, & cuniculos antevertant; præcidendo intercessiones, favores, machinationes, ita ut eorum consilia irrita omnino reddantur: doceanturque dum juvenes sunt, detestari tantum malum in Societate: & servanda curent, quæ cap. 24. in Ordinationibus generalibus præscribuntur. Quod si Subditis ipsis, ut suos fines, propriaque commoda mediis non religiosis assequantur, tam indecorum fit; quid Superioribus fiet, si in hoc ipso quo gravius, eo turpius peccaverint? *Quomodo artificiis occurrendum.*

CAPVT NONVM.

De Recreatione quotidiana religiose transigenda.

Abusus recreationis.

1 ETSI in hac Generali Congregatione, quandoquidem minore cum fructu, & parum religiose transigi à Nostris tempus recreationis non pauci conquerebantur; serio actum sit de moderanda, contrahendaque recreatione ob plurima quæ numerabantur incommoda, quæ Religiosam vivendi rationem dedecent; visum est tamen Patribus, momentis rationum hinc inde perpensis, quidquam novi in præsens minime statuere. Verum adnitendum esse pro viribus, ut aliis primum rationibus, quæ à diversis propositæ fuerunt, quasi periculi faciendi gratia, iretur obviam incommodis, quæ in recreationibus nostris alicubi reperiri non sine jactura spiritus plerique dolebant. Quæ res cum à Patribus Deputatis pro renovatione spiritus, uti censuit Congregatio, diligenter discussa fuisset, P. Nostri judicio rejecta est, rationibus nonnullis religiose peragendæ allatis, quæ sequuntur.

Religiose recreatio facienda.

2 Vt peculiaris hac in re diligentia à Superioribus adhibeatur (quibus præeundum erit exemplo ceteris) ut recreationis tempus, juxta Reg. 56. Præpositi, & 55. Rectoris, religiose impen-

impendatur. Quod nisi recte, & ut Religiosum decet, & ut finis hujus institutionis postulat, traducatur; refrigescat spiritus necesse sit, plurimumque distrahatur. Quo sane fiet, ut dum inter nos ea, quæ pios viros decent, loqui non assuescimus, deinceps etiam cum externis ea colloquia minime miscere noverimus, quæ pietatem redoleant, & audientes ædificent.

3 Advigiletur itaque, ut non solum exterminentur, si quæ sunt, oblocutiones, & obmurmurationes; sed explodantur etiam à religiosa recreatione rerum curiosarum, & ludicrarum narratiunculæ, libertasque & secularitas indecora. Seculares autem rumores, qui foris audiuntur, juxta regulam, nec temere, nec sine fructu domi narrentur.

A quibus abstinendum in recreatione.

Reg. 27. comm.

4 Proinde suppeditabit abunde materiam recreationi nostræ Catalogus à P. Natali p.m. confectus; qui saltem quotannis ad memoriam excitandam semel atque iterum legendus erit ad mensam: tum lectiones quotidianæ, quæ in Refectorio audiuntur, præsertim litteræ annuæ: denique spiritualium librorum frequens lectio, si ei tempus juxta Regulam arbitrio Præpositi, & Rectoris, aut Præfecti spiritus, statis horis studiose impendatur.

Quanam materia religiosa recreationis.

5 Porro consuetudo visendi Sanctissimum Sacramentum à prandio, vel à cœna, uti nullo modo generatim præscribenda est, ob multas rationes; ita nequaquam omnino prohibenda

Sanctissimum Sacramentum invisere.

benda videtur, si & ipsa loci dispositio faciliorem eam reddat aliquibus, qui sponte velint accedere: quibus Superioris erit, si nimii fuerint, modum injicere.

Pœnitentia imponenda. 6 Postremo ad præcavenda liberioris conversationis incommoda, præmonendi erunt omnes in exhortationibus, ut ab hujusmodi narrationibus, & collocutionibus abstineant, adhibeanturque ad eam rem idonei Syndici: & submittantur subinde viri probi spirituales, qui sermones sanctos, & religiosæ recreationi convenientes inducant: nec desint transgredientibus pœnitentiæ; vel ab ipsamet recreatione ad tempus submovendi, quando hac in re non leviter eos peccasse Superior perspicue animadverterit.

QVIBVS DE REBVS NOSTRI

Recreationis tempore colloqui possint.

1 DE Vita Christi, & Sanctorum: deque historiis Ecclesiasticis.

2 De Historiis Societatis tum rerum, tum personarum.

3 De bonis cujusque desideriis ad proficiendum in via perfectionis: deque fructu ex meditatione collecto.

4 De bonis desideriis juvandi proximos, præ-

præſertim inter hæreticos, & infideles.

5 De rebus, quas in ſacris lectionibus, aut concionibus audierunt, vel inter prandendum, aut cœnandum.

6 De Spiritu & Inſtituto Societatis: de Conſtitutionibus, de Regulis, & gratia Vocationis: cum humilitate tamen, ſimplicitate, ac devotione in Domino, ad perfectam eorum obſervationem.

7 De ſua cujuſque vocatione.

8 De Virtutibus, iis præſertim, quæ Religioſis peculiares ſunt: idque juxta gratiam & proprietatem noſtræ vocationis.

9 De Vitiis contrariis, non tamen carnis.

10 De Morte, Iudicio, Inferno, Paradiſo.

11 De judiciis Dei occultis, ac manifeſtis.

12 De miſeriis mundi; deque periculis eorum, qui in ſeculo degunt.

13 De ſecuritate eorum, qui in Societate vivunt: cum humilitate tamen, nihil eam aliis Religioſorum Ordinibus præferendo: ſed ferventi ſpiritu ejus gratiam magnificando in Domino.

14 De bonis operibus, quæ conferuntur in proximum.

15 De Virtutibus, ac religioſa converſatione Patrum ac Fratrum; eorum præſertim, qui vel procul abſunt, vel requieſcunt in Domino.

16 De Hæreticis, & Infidelibus noſtræ tempeſta-

peſtatis : quod ſpectat ad concipiendum animum ut adverſus illos pugnemus in gladio Spiritus , atque oremus , ut Dominus eos convertat.

17 De his tandem rebus loquantur , quæ poſſint ſimul & relaxare animos , & ad ſpiritualem ædificationem facere. Eæ autem erunt , quæ minimum habeant ſpeculationis , affectus vero habeant religioſe honeſtos, ac ſuaviter religioſos.

1 NE ſint Noſtri in recreatione ſingulares , ſolitarii, aut tetrici.

2 Ne leves in actione.

3 Ne immodeſti.

4 Ne verboſi.

5 Ne iracundi.

6 Ne contentioſi, aut ironici.

7 Ne in inceſſu incitati.

8 Ne moleſti, aut acerbi.

9 Ne voce utantur elatiore, aut cachinnis.

INSTRVCTIO XIV.

Pro Concionatoribus.

VM in antiqua Instructione, & Regulis Concionatorum abunde provisum sit; nihil præterea addendum esse Patres censuerunt, præter illa duo. *Ex Deputatione pro Concionatoribus.*

Primum, Vt quoniam usu ipso comperimus, sive operariorum inopia, sive Superiorum neglectu, minime executioni mandari quod in §. 7. ejusdem Instructionis præscripsimus; Vt qui biennium ad repetenda studia non habuerint, si concionandi talenta non defuerint, per duos annos privato studio Sacræ Scripturæ, legendisque Patribus, ac sanctæ meditationi vacent; operæpretium visum est, serio, iterumque Provincialibus commendare, ut unius saltem anni spatium iisdem absque ulla dispensatione aut dilatione attribuant. *De tempore Concionatoribus attribuendo.*

2 Alterum est, ut quemadmodum, ne paupertatis nostræ synceritati labes aliqua proprii usus aspergatur, factum videtur satis §. 5. Instructionis ad renovationem spiritus, ne duplices vestes in cubiculis, & instrumenta ad iter agendum ut propria asserventur; ita ut necessitati iter agentium, eorumque qui in Missionibus versantur, cum caritate prospiciatur; adniten- *De necessariis suppeditandis concionatoribus.*

nitendum erit Superioribus ne quid ejusmodi desideretur: sed liberalem se quisque exhibeat debito cum amore: ne dum paupertatis velimus amantes nimium videri, caritas ipsa lædatur, & occasio illis detur, dum aliunde inconsulto Superiore sibi providere coguntur, aliquid patrandi, quod proprietatem sapiat. Quare Provincialibus enixe incumbendum erit, ut in majoribus Collegiis, & proportione quadam in minoribus, impensis Provinciæ, vel aliqua alia ratione peculiaris quispiam locus sit, in quo hujusmodi res asserventur; ex quo necessaria Concionatoribus, atque iter agentibus abunde suppeditentur.

INSTRVCTIO XV.

Pro Confessariis, & omnibus Sacerdotibus.

PRÆTEREA, quæ in Regulis Sacerdotum & Instructione pro Confessariis statuta sunt, hæc visa sunt Patribus deputatis Congregationis VI.

CAPUT PRIMUM.

De non accipiendis eleemosynis.

1 CUM difficile sit Principibus viris Confessarios de Nostris postulantibus denegare; ut integre hac in re, & syncere agatur, neve, dum aliis nostris ministeriis prodesse cupimus, paupertati nostræ damnum inferamus; statuit Congregatio, ubi Instructionem illam pro Confessariis Principum à R. P. N. Claudio Aquaviva confectam sua auctoritate sancivit, nemini Nostrorum licere, eo maxime nomine, quod cum Principibus ac viris primariis familiariter agant, vel eorum Confessarii sint, ab iis quicquam ad proprium usum ac dispositionem accipere: neque Superiores ad eam rem potestatem facere posse; eo nequaquam impune abire permisso, qui hac in re defecisse deprehenderetur. Quod item omnino judicium esse voluit de aliis Confessariis, Concionatoribus, Præceptoribus, & similibus, erga pœnitentes, devotos, consanguineos, amicos; maxime vero de iis, qui in Missionibus versátur. *Interdicuntur eleemosyna ad proprium usum.* *Superioribus facultas adimitur.*

2 Quod si sponte aliquid offeratur, aut cuipiam mittatur, id juxta Reg. 64. Præpositi, & 60. Rectoris, in communem usum accipiatur & dispensetur. In casibus vero peculiaribus, prudentiæ Superiorum permittitur *Quomodo dispensanda.*

 per-

perpendere quid expediat; & ubi dubium inciderit, ad Præpositum Generalem referre.

CAPVT SECVNDVM.

De visitandis mulieribus.

Omnes Ordinationes de visitandis mulieribus discussæ in deputatione, à Generali Congregatione confirmata.

QVONIAM Decreto 19. Congregationis Sextæ Patribus Deputatis ad renovationem spiritus cura demandata fuit diligenter inspiciendi, utrum Instructionibus, atque Ordinationibus à R. P. N. Generali sæpe repetitis circa visitationes feminarum aliquid esset addendum; post diligentem rei discussionem retulerunt Congregationi, se percurrisse & expendisse omnia, quæ hac de re scripta sunt, nimirum Instructionem tertiam pro Confessariis, illa præsertim capita, quæ ad confessiones, colloquia, & visitationes mulierum spectant; tum caput duodecimum Ordinationum Generalium, quod totum versatur in executione Regulæ 18. Sacerdotum, unà cum eorumdem regulis ejusdem argumenti; denique binas litteras missas ad Provincias, alteras 21 Decembris 1605. quæ totæ in eodem versantur; alteras 23 Novembris 1607. de Nostris associandis cum domo egrediuntur inscriptas; in quarum postremis magnopere inculcatur observatio ejusdem Regulæ 18. Atque omnibus visum est, abunde prædictis

ctis Ordinationibus prospectum esse, quantum in humanis prospici potest: nec quicquam amplius desiderari posse, præter exactam executionem. Quorum judicium universa Congregatio confirmavit.

Ex litteris P. Nostri datis 25 Decembris 1605.

1 PRÆSCRIBITVR ut Superiores immediati præter quotidianam sollicitudinem singulis mensibus diligenter investigent, quonam modo hac in parte res se habeat. *Singulis mensibus de hac re inquirendum.*

2 Vt Fratres Coadjutores doceantur, cum vesperi domum redeunt, debere se ad Superiorem referre, an Sacerdos, vel quivis alius qualibet ex caussa regulam fregerit: severiusque animadvertatur in Socios, qui minus fideles hac in re se gesserint, admonitis eorum Confessariis, ut conscientias eorum gravent, si id non faciant: significeturque hoc ipsum in commune Coadjutoribus, ne ignorantiam excusent. Porro in Sociis assignandis, etiam Sacerdotibus, impensior cura & delectus habeatur. *Coadjutores tenentur Superiori referre.*

3 Vt accurate serventur, quæ §. 3. 4. & 6. continentur de remediis, quibus, eas uti convenit, quæ frequentius confitentur, & largas tamen moras in confessionalibus trahunt. *De frequenter confitentibus.*

Itemque quod de syndicis cavetur §. 5. & de visitationibus §. 7. quod nimirum sine urgentibus rationibus institui visitationes non debeant, earumq; dumtaxat personarũ, quæ dignæ hoc officio, & minime suspectæ videantur.

Confessionalia congrue disponantur.

4 Quod ad confessiones attinet quæ in templo audiuntur, Superioribus curandum præscribitur, ut Confessionalia patentibus locis constituantur; eaque ita inter se collocentur, ut unus Confessarius sit quodammodo socius alterius: visitabitque subinde Superior, ne suis locis moveantur, & ut crates integræ sint, atque minutæ.

Tempus ecclesiam adeundi.

5 Cavetur ne mane intempestive, aut serius vesperi (nisi forte cum magna est frequentia, & sufficientibus tum facibus accensis) neque interdiu item à prandio recreationis tempore, aliove quo ire omnes non solent, in ecclesiam eant Sacerdotes, nisi nominatim accersantur; præter eos, qui ad diem illum sunt designati.

Modus in mulierculis juvandis adhibendus.

6 Ne Confessarii, pauperum mulierum juvandarum prætextu, majorem quam deceat familiaritatem contrahant: & ut eleemosynæ, juxta Regulam Sacerdotum 22. cum consensu Superioris fiant, atque aliena potius manu, quam per ipsos, quoad ejus fieri poterit. Quamtumvis enim à caritate inchoëtur, res tamen decursu temporis periculi plena, aut certis calumniis obnoxia fit.

7 Vt

7 Vt immediatus Superior una cum Præfecto Ecclesiæ, Æedituo, & Syndico quopiam secreto, seorsimve cum singulis expendat; quẽadmodum se res habeant, & quam accurate in ecclesia præscriptæ Ordinationes serventur: moneanturque Consultores omnes, quod inter capita, de quibus ad Generalem, sive ad Provincialem scribent, hoc unum esse oportebit, quemadmodum scilicet superiora serventur, ac præcipue circa Visitationes, ac Socios. *Superior investiget an hæ Ordinationes serventur.*

8 Vt omnes Confessarii, quod alias enixius commendatum est, per unius mensis spatium ad Missionem aliquam destinentur (iis dumtaxat exceptis, qui graves ob caussas, vel invaletudinis, vel senectutis minime idonei ad id muneris judicio Provincialis videbuntur) quæ res cum magnæ ædificationi libertatique pœnitentium cessura sit (ut de fructu non dicamus, qui ex Missionibus ipsis colligetur) serio Superioribus inculcatur, ut executioni mandent, omni difficultate pervicta. *Missiones identidem facienda.*

9 Demum urgendam esse Regulam de non admittenda ullius pœnitentis obedientia; & de potestate alios Confessarios adeundi: libenter facienda; utque ab omni adhærentis affectus specie alienos se Nostri ostendant. Quod si qua erit, quæ nimis crebro, qualicumque prætextu, redire videatur, alium ei Confessarium designare oportebit; curareque, ut prior illam à se dimittat. *Libertas facienda pœnitenti confitendi alteri.*

Ex litteris 13 Novembris 1607. De obligatione Sociorum ad Superiorem referendi.

Tenentur Socii Superiori referre.

1 IN postremis, post seriam commendationem toties repetitæ Regulæ 18. Sacerdotum; ut ostendat quanti illa facienda sit, & in praxim prompte & efficaciter à Superioribus redigatur, præscribit iisdem, ut quamprimum has acceperint, Fratres omnes advocent, & admoneant sui officii; scilicet ipsos arctissime teneri, ut Superiori referant sub vesperame o ipso die, si forte Sacerdos, vel alius Regulam de Socio secum habendo non servaverit: quod de iis omnibus, quamvis Sacerdotibus, vel Scholaribus intelligi vult, qui Socii alterius fuerint.

Pœnitentia Sociis injungenda.

2 Vt illi pœnitentiam trium disciplinarum subeundam sibi esse prima vice intelligant, si Superiorem non admonuerint. Quod si iterum in eamdem negligentiæ culpam inciderint, admoneri Generalem oportebit, ut deliberet, an in Societate tales retinendi sint qui in re, quam tanti Societas merito facit, parum fideles sese præstiterint. Quamvis de publicis disciplinis imponendis, Superioris prudentiæ permittatur, sicubi hoc medio cum aliqua nota defectũ Sacerdotis publicari intellexerit: quo tamen in casu secretæ minime prætereundæ erunt. Cete-

Ceterum hæc Ordinatio de socio, præter Sacerdotes, non solum ceteros amplectitur, qui Sacerdotes non sunt, sive mulieres invisant, sive alios ex Nostris comitentur; sed etiam quæcumque genera visitationum comprehendit, ne (ut religiosæ decentiæ consulatur) ullibi socium solum esse permittant: nisi personæ, quas adeunt, eæ sint, ut per negotia quæ secretum postulent, aut per urbanitatem ipsam minime liceat esse cum socio. *Omne genus visitationum regula Socii comprehendi.*

INSTRVCTIO XVI.

Pro Novitiis.

1 VALDE commendatum esse cupimus Magistro Novitiorum, ut, juxta Regulam 44. Novitii antequam ad Collegia educantur (ad quæ tempore vacationum generalium ordinarie minime mittendi erunt) probe instructi à Regulis sint: è quibus, quemadmodum plurimum peti debet materia exhortationum, ita non multum erit in singulis regulis immorandum; ut omnes, si fieri possit, ante biennium absolvantur: neque idcirco alterius generis exhortationes interdicuntur, quas ipse profuturas Novitiis existimabit. Ex Deputat. pro Novitiis. *Novitii regulis instruantur.*

Exercitia integra semel obeunda.

2 Vt quemadmodum, juxta Reg. 28. & 37. Magistri Novitiorum, spiritualia Exercitia exacte omnibus in principio obeunda sunt, ita minime integre repetenda altero anno, sed ex parte, juxta Reg. 39. quando ita in Domino expedire judicatum fuerit.

Manifestanda Novitiis.

3 Quæ de manifestatione delicti Superiori facienda probata ac sancita sunt in Sexta Generali Congregatione, ostendenda sunt Novitiis, & declaranda, juxta Reg. 15. Magistri Novitiorum; inter alia, quæ ibidem ipsis proponenda explicandaque paullatim dicuntur.

INSTRVCTIO XVII.

Pro Scholasticis.

CVM ad primitias spiritus, ac fervorem, quem initio hausimus in Societate, conservandum promovendumque tanti sit educatio nostrorum fratrum, qui studiis dant operam; hæc pauca ad eos, quales instituti nostri ratio postulat, efformandos, addenda censuimus veteri Instructioni.

Raro Scholastici ad januam accedant.

1 Vt ad §. 2. in quo præscribitur, ne assuescant nimis colloqui cum externis, aut amicis; illud addatur, ut ad januam, nisi de unius Rectoris expressa licentia non vocentur: quam raro

rò admodum oportebit illum concedere; eumdemque invigilare, ne prolixa sint eorum cum externis colloquia. Nisi forte in locis ubi sunt Vniversitates, indulgeri plusculum videri possit, ut Provincialis, vel Rectoris judicio aliquibus ex Nostris viris probis ac spiritualibus cura demandetur, quo in spiritu juventur.

Colloquia cum externis interdicuntur. Ex Dep. pro Schol.

2 Etsi in universum minime visum est præscribere, ne Scholastici suorum Magistrorum cubicula ingrediantur; nihilominus tamen cum alicubi mos esse dicatur, ut non studiorum tantum caussa Scholastici suos Præceptores in cubiculis adeant; censuit Congregatio declarandum esse, facturos ipsos contra Regulam communem (qua nemini in alienum cubiculum ingredi licet, sine generali aut speciali Superioris facultate) si aliam ob caussam, quam solam studiorum in eorum intrent cubicula, aut commorentur. Proinde expedire visum est, ut Superior ipse designet horam Magistris opportunam, quâ possint adiri; extra quam si necesse fuerit Scholasticos agere cum iisdem Præceptoribus, eorumque cubicula ingredi, petant juxta regulam sibi fieri à Superiore potestatem.

Hora Magistros adeundi assignanda. 33. Comm.

3 Operæpretium visum est, ob incommoda quæ usu comperta sunt, si alicubi generalis facultas dari consuevit, aut hujusmodi mos invaluit, ut Magistri in sua mutuo cubicula intrent absque particulari licentia, id in poste-

Generalis facultas mutuo in sua cubicula ingrediendi Magistris interdicitur.

posterum omnibus interdici : in casibus vero particularibus Superiores ipsi expendant,quid in Domino expediat.

Die recreationis in vinea, ut tempus distribuendum.

4 Vt die recreationis hebdomadariæ cum itur ad prædium seu vineam, ibique cœnatur, meridie per unam vel alteram horam Scholastici partim studeant, partim orationem matutinam perficiant : quo tempore nulli fas sit vel ludere, vel confabulari; nisi eo elapso signum detur ad recreandum.

Die recreationis in collegiis quomodo tempus distribuendum.

5 Cum vero per cæli injurias, vel alias ob caussas die recreationis neque ad prædium, neque deambulatum ire licuerit; mane ad recreationem non pulsetur, sed vacetur studiis: à prandio vero, peracta recreationis ordinaria, mora aliqua interposita detur signum ad recreationem per tres horas. Superioris autem erit præcavere, ne irreligiosi clamores, itemque ludi, qui à vicinis audiri possint, permittantur.

Magistri ne inutiliter cum externis colloquia protrahant.

6 De Magistris autem etsi nihil in præsens visum est addendum ad ipsorum Regulas, Superioribus tamen injungitur, ut diligenter invigilent,ne in colloquiis, quæ necessario haberi debent cum externis suis Scholasticis, diutius commorentur,præsertim cum uno aliquo : tempusve inutiliter, ac parum religiose insumant.

7 Vt ante renovationem votorum instituatur vacatio per triduum; ita ut ab aliis occu-

occupationibus, etiam litterariis, præterquam ab ordinariis lectionibus matutinis, aut pomeridianis, sicubi fuerint, vacetur. Cujus rei caussa peropportunum & peraccommodum tempus Superiores excogitabunt: exempli caussa in hyeme Natalitias vacationes, ubi per totam hebdomadam à studiis feriatur: in quibus vota renovaturi per triduum exercebuntur in rebus spiritualibus juxta Instructionem. Quæ duo capita complectitur: Primum, ut ad colloquia vel negotia cum externis ad januam, vel ad recreationem cum domesticis illo triduo non admittantur. Alterum est, quod cum finis sit harum feriarum spiritualium, ut ex occasione renovationis votorum unusquisque sedulo incumbat in omnimodam suimet reformationem per examen, & confessionem generalem, seque ipsum introspiciat, expendendo statum animæ suæ, & vocationis tam singulare donum agnoscendo, quæ tam arcte pariter quemque obligat ad divinæ majestati pro virili parte respondendum; operæpretium erit aliquot horis meditationi, & orationi, præter pii alicujus libelli lectionem, impense vacare: atque in eum finem usui esse poterunt nonnullæ Meditationes, quas hac de re P. Franciscus Borgia fel. mem. scriptas reliquit, aut id genus aliæ, quas Superior, vel Præfectus, spiritus fini, quem intendit Societas, profuturas judicaverint.

Triduana recollectio ante votorum renovationem.

Instructio pro triduo rite impendendo.

INSTRVCTIO XVIII.

Pro executione urgenda.

Fiat catalogus eorum, quæ Superioribus præstanda sunt.

1 AD faciliorem notitiam eorum, quæ Superiores ſcire convenit, ut ea exequi poſſint; operæpretium viſum eſt confici Catalogum eorum, quæ Superioribus, tum Provincialibus, tum localibus præſtanda ſunt; ut omnia ſive ex Regulis, ſive ex Ordinationibus compendio collecta memoriæ ſubſidio ſint.

Quid ſingulis hebdomadis, vel alternis.

2 Proderit ad eamdem notitiam, ut Superiores cum ſuis Conſultoribus tempore ordinariæ conſultationis ſingulis hebdomadis una perlegant aliquid ex regulis, vel Ordinationibus, vel Inſtructionibus, & ſimilibus.

Quid ſingulis menſibus.

3 Singulis quibuſque menſibus legi oportebit in conſultatione memoriale earum rerum, quæ à Provinciali, vel Viſitatore executioni mandandæ relictæ ſunt; tum ne memoria excidant, tum ut ſuo tempore à Conſultoribus moneri poſſit Provincialis de executione. Ideoque eiſdem, quemadmodum & Admonitori, communicandum erit ejuſmodi memorialis exemplar, iis expunctis, quæ particulares perſonas attingunt. Ceterum enixè commendatur Viſitatoribus ac Provincialibus,

Quibus memoriale communicandum.

bus,

bus, ut à novis Ordinationibus abſque neceſſitate multiplicandis abſtineant, eaſque relinquant, quæ facile executioni mandari poſſint; eaſque non niſi primum Superioribus, iiſque, qui judicium ferre poterunt, oſtenſas, juxta Regul. 134. Provincialis. Expedit enim ob difficultates, quæ ex ipſis Ordinationibus oriuntur, præſentem potius audire, quam abſentem; & expungere, ſi quæ expungendæ erunt; vel Superiorem, ceteroſque capaces reddere, & ad executionem cohortari.

Ne Ordinationes multiplicentur Superiores primum audiendi.

4 Formanda aliqua capita, de quibus Superiores & Conſultores ſuis temporibus ad Provincialem ſcribant, ne in ſcribendo in incertum vagentur, eaque negligant, de quibus neceſſario eſſet Provincialis monendus: hæc autem deſumi poterunt ex Inſtructione pro Conſultoribus.

De quibus ad Provincialem ſcribant Conſultores.

5 Superioribus localibus præſcribitur, ut ſemel in menſe, prima videlicet hebdomada, pro ordinaria conſultatione agatur de executione: ſcilicet, an aliquid domi ſit quod negligi videatur: an vigeat regularum obſervatio, tam communium quam officialium: an notetur aliquarum frequens tranſgreſſio: an Superiorum Ordinationes executioni mandatæ ſint, præſertim earum quæ in memoriali relictæ ſunt à Provinciali; quæ eodem ipſo tempore legendæ erunt, ſi nondum executioni mandatæ fuerint. Porro de hoc capite ſpecialiter & diſer-

Agatur in conſultatione de executione.

Scribant de hac re ad Generalem Conſultores.

diserte scribant ad Præpositum Generalem, & ad Provincialem Consultores.

Quid præstandum Provinciali singulis mensibus.

6 Principio cujusque mensis instituat Provincialis cum suis Consultoribus consultationem, in qua inquirat quemadmodum se habeat totius Provinciæ disciplina, quid de ea sciatur, quid audiatur, quid ipsemet Provincialis à Rectoribus, eorumdemque Consultoribus acceperit. An vero hujusmodi consultationes fiant, quo fructu ac satisfactione, monendus erit Præpositus Generalis à Consultoribus, cum ad eumdem quater in anno scribunt.

Quare ad faciliorem usum, perscribi oporteret nonnulla capita singulis mensibus in Consultationibus examinanda: iis magis inhærendo, quibus nondum plene satisfactum videtur; præsertim circa abusus, si qui in Provincia sint.

Provincialis Superiores tueatur.

7 Adnitendum Provincialibus pro viribus, ut sibi Superiores locales devinciant; & amanter confidenterque cum illis agant: ostendantque se de felici illorum gubernationis successu, & auctoritate apud Subditos tuenda esse sollicitos.

Subditorum querelæ examinandæ.

8 Vt examinentur diligenter querelæ Subditorum contra Superioris rigorem, ad singulares casus descendendo; ne rigorem appellare consuescant Religiosam disciplinam à Subditis velle exigere, & exactam Regularum observationem: perpendaturque, cur de non-

nonnullis Superioribus raræ admodum interdum obaudiantur querelæ; an quia, licet fortes in disciplina, suaves tamen sunt; an vero quia remissi & indulgentes, quique neminem contristare velint, ut in pace vivant.

9 Vt mediati Superiores non ita facile credant delationibus, expendentes, & rationes & excusationes quas afferunt immediati: & ubi sine culpa fuerint inventi, monendi serio à Provinciali Delatores erunt, ut cautiores sint in posterum: curentque ut Subditi intelligant, valde probari sibi zelum Superiorum in promovenda disciplina juxta officii sui munus. Proinde Superiores mediati, sive præsentes, sive absentes sint, nullam omittant occasionem immediatos ad executionem cohortandi, urgendique: per quos pari ratione inferiores omnes ad eamdem excitandi erunt. *Cautè delationibus credendum.* *Hortandi omnes ad executionem.*

10 Promovebit non parum executionem si vigebit disciplina, & usus reprehensionum, aliarumque pœnitentiarum in transgressores legum, præsertim negligentes paterna monita, servato ordine in Regula 20. Præpositi, & 27. Rectoris præscripto: ita ut omnino sibi persuadeant Subditi, veniendum tandem fore ad extrema, dimissionem videlicet, si opus fuerit, quando cetera media nihil profuerint. Qui sane Regularis observantiæ rigor universos attingere debebit, vel antiquiores, & seniores ipsos; imo & Superiores, si officio suo defue- *Pœnitentiis executio promovenda.* *Omnes etiam Superiores, in religiosa disciplina continendi.*

 rint,

rint, ad aliorum ædificationem & satisfactionem, & quo liberius executionem promovere queant, omnesque intelligant, nullam sibi injuriam fieri, aut notam aliquam infamiæ inuri, si ob regulares defectus publicis pœnitentiis mulctentur.

Præsente Provinciali executioni mandanda sunt.

11 Ceterum cum executio potissimum posita sit in opere ipso urgendo potius, quam in legibus scribendis; expedit, ut Visitator ac Provincialis in suis visitationibus ea quæ remedio egere intellexerint, quippe quæ liquido Regulis obversentur, neque moram patiantur, curent omnino ante suum è Collegio discessum executioni mandare. Quo fiet, ut majore suavitate & efficacia fiant, & Superiores immediati gravi quadam molestia deonerentur: ipsiquemet incipient, quæ sunt muneris sui exequi, minimeque ad Provincialis adventum medicinas malorum præstolari. Quæ vero statim executioni mandari non poterunt, in memoriali, ut dictum est, notentur. Quod si in postera visitatione Superioris culpa nonnulla neglecta fuisse deprehenderit, is minime impunitus abire debebit; ne Subditi offendantur, opinantes ea solum fieri, quæ Præposito aut Rectori arrident; cetera oscitanter negligi.

Superiores remissi, vel corrigendi, vel amovendi.

Porro Superiores, qui continenter negligentes ac remissi in Ordinationum executione fuerint, removendi omnino erunt ab hoc munere, Generali Præposito præmonito;

ne

ne ipſorum nimia conniventia Religioſa diſ-
plina penitus dilabatur.

12 Poſtremo plurimum momenti habebit, ſi Superiores omnes Societatis cum Præpoſito Generali, & Localis cum Provinciali ad urgendam executionem conſpirent: ita ut omnes intelligant, ſibique perſuadeant, unum eumdemque in Societate animum eſſe in diſciplina promovenda; neque ad Superiores mediatos recurſus in hac re quidquam prodeſſe poſſe. Eamdemque conſpirationem in quolibet Collegio aut Domo eſſe oportebit in Superiore cum ſuis Conſultoribus, Admonitore, & Præfecto ſpiritus, aliiſque, qui promovere poſſunt executionem; ita ut idem ſentiant, & dicant omnes.. Quod ſi antiquiores aliquos obloqui de ea contigerit, monendi ſerio, & coërcendi erunt, ſi neceſſe fuerit, etiam publicis pœnitentiis, ne alios turbent, minuſque ſuavem executionem reddant.

Superiorum conſenſus in diſciplina promovenda.

INSTRVCTIO XIX.

De promovendis ad gradus Societatis.

Ad Caput III. de Examine in litteris faciendo, hæc addenda.

Ne perfun-ctoriè pericu-lum doctrinæ fiat.

1 NE examen doctrinæ perfunctorie fiat, ſed ſerio, & ut vere conſtet Præpoſito Generali de ſufficientia litterarum: proinde exacte ſervanda curent Provinciales, quæ eodem capite præſcribuntur.

Examinato-rum judicia ſcribantur.

2. Vt in libro quodam peculiari, penes Provincialem aſſervato, Examinatorum judicia ſcribantur ſingulorum ſingula; die, & anno annotatis ab ipſo Provinciali, vel ab eo, qui præerit examini; quamvis & ab unoquoque Examinatore idem judicium ſeorſim ſcribendum erit ad Generalem. Ii vero cum judicium de doctrina ferunt, vel ad Præpoſitum Generalem ſcribunt, ſolum de ſufficientia in litteris loquantur, tantáne ſit, quanta in Conſtitutionibus requiritur; an videlicet ſupra mediocritatem ſit, vel infra, vel in quo tandem gradu, juxta

Quomodo ferendum judicium.

formu-

formulam ſcribendi ; minime recenſitis ſuperfluis , aut concionandi , gubernandique talentis (de quibus in informationibus locus eſt agendi) & Præpoſiti Generalis erit dijudicare, ac diſpenſare, ſi neceſſe fuerit.

3 Etſi quatuor minimum aſſertiones ex quatuor partibus S. Thomæ , & tres ex curſu Philoſophico (Logica ſcilicet, Phyſica,& Metaphyſica , quarum unaquæque tria membra ſaltem habebit) defendere debebit, qui examinandus eſt ad profeſſionem ; tamen eæ eſſe debent hujuſmodi concluſiones , ut minimum præcipuas Theologiæ ac Philoſophiæ difficultates & materias involvant : quæ ab ipſo Superiore cum Præfecto Studiorum examinando aſſignentur ; cui quod ſatis ſit ſpatii neceſſe erit dare, ne imparatus accedat. Ex Deput. pro ſtudiis. *Aſſertionum materia , tempuſque aſſignetur.*

INSTRVCTIO XX.

Ad ſtudia promovenda.

ETSI alias ſæpe diverſis ex cauſſis litterarum humaniorum ſtudium valde commendavimus ; cum minime obſcurum ſit , quantopere Dominus Deus noſter vel ab ipſo exordio Societatis noſtræ animarum auxilium , præſertim adoleſcentium , hac Ex Deput. pro ſtudiis. *Cohortatio ad humaniora ſtudia promovenda.*

ratione promoverit; nunc tamen, quando nova se offert occasio, ex variis Instructionibus, inter ceteras hanc unam pro studiis,confectam in Deputatione de hac re habita in Sexta Generali Congregatione, ad Provincias mittendi, nullo modo prætereundum visum est (ob varias querelas à Patribus compluribus habitas,quarum nos quoque nonnullas multo ante inaudiveramus, hujusmodi litteras non solum non florere, ut antea, in Societate, sed alicubi etiam languere apud Nostros,) quin iterum, majoremque in modum perhortaremur Superiores, in primis Provinciales: ut omni studio excitare atque accendere connitantur harum litterarum studium,non solum in Nostris, verum etiam in externis: quandoquidem certum est hujusmodi defectum oriri non tam ex perexiguo numero eorum qui possint, quam qui velint se illis addicere; ac perlevi etiam Superiorum propensione & industria in illis, ut oportet, fovendis promovendisque.

1 Quamobrem magnopere optamus, ut Provinciales omnes non solum servanda curent diligenter, quæ hac in parte in libro studiorum præscripta sunt; Regulis præsertim suis 18.22.24.26.29.38. atque in 8.9.10.11. & 20. Rectoris: sed reipsa iidem ostendant sibi cordi esse hæc studia; plurimique eos facere, qui ea non vulgariter callent; ut eorum quasi patrocinio magis inflammentur, excitenturque

Maximi faciant Superiores hæc studia.

turque

turque alii ad eadem alacriter amplectenda.

2 Vt in hoc quasi primo congressu Provinciales cum suis Consultoribus, advocatis iis, qui diu multumque in hac palæstra versati fuerint, serio ac sedulo agant de caussis, deque auxilio ferendo: & sicubi forte minime remedio opus fuerit, adnitendum illis erit, ut magis ac magis promoveantur: curentque, ut post exactam executionem eorum, quæ in libro studiorum præscribuntur, si quid amplius occurrerit, quod non parum profuturum sperent tum ad styli comparationem, tum ad auctores exacte & cum fructu legendos, periculum faciant, & ad nos mittant exemplum: quemadmodum Provincialibus faciendum erit, cum singillatim quid hac in re præstiterint, admonendi erimus.

Caussa & remedia quarenda.

Si quid Generali suggerendum.

3 Ceterum ad hæc studia promovenda satis erit præsidii, si non solum eos in Societatem admittant, quoad ejus fieri poterit, qui probe ab illis instructi paratique sint; verum etiam si pro viribus studebunt, non vulgares ingenio, & ad cetera parum aptos ad hæc studia addicere; sed eos, qui præter vim ingenii, aliárum scientiarum præsidia, ac lucem habuerint. Quo fiet ut & hæc studia in pretio apud alios haberi incipiant, & quam plurimi his in litteris hoc nomine nobiliores fiant: in quibus difficilius fortasse fuerit vel unum quempiam invenire, quam

Quinam ad hæc studia applicandi.

non paucos in aliis scientiis, experientia hoc ipsum in dies edocente.

Part. 4. Loqui Latine.

4 Quandoquidem B. P. N. IGNATIVS inter cetera ad studia promovenda hoc unum tamquam præcipuum, iis præsertim qui Humanioribus vacant, Latini sermonis usurpationem esse voluerit; serio Superiores incumbere oportebit in exactam Regulæ communis observationem, in 8. Rectoris libri studiorum explicatam: in qua cum dicitur (*dies vacationum*) non generales studiorum feriæ intelligendæ sunt; sed hebdomadariæ tantum eorumque dierum spatium, quibus commorabuntur in villis.

Quando vulgari idiomate loqui liceat.

Reg. 7. Præfecti stud.

Ad actus Theologicos statuendos alterius judicium ad Magistrorum & Præfecti adjungi potest.

5 Etsi cum sive totius Theologiæ, sive partis alicujus theses defendendæ sunt, satis superque videantur esse Magistrorum ac Præfecti studiorum judicia, quibus discipulorum doctrina perspecta esse debebit; tamen si justas ob caussas Provinciali videretur esse alius adjungendus, idque commode fieri possit, permittimus ejus arbitrio; dummodo is sit, qui & judicium de doctrina tuto ferre possit, & eos, de quibus judicandum est, probe noverit.

Casus conscientiæ commendantur.

6 Curandum insuper est, ut Theologi, & Casistæ Scholastici in Casibus conscientiæ maxime instructi sint, cum minime obscurum sit, quam res pernecessaria sit Operarii Societatis. In quam quidem rem vehementer

cupi-

cupimus à Superioribus diligenter incumbi; ut fructus re ipsa constet, ratione ad eum consequendum ab ipsis excogitata. Quamvis abunde satis nobis prospectum videatur, si hebdomadaria Casuum collatio in primariis Collegiis juxta Regulam Provincialis in libro studiorum diligenter habeatur. Regul. 14. Prov. & Reg. 7. Prof. conic.

INSTRVCTIO XXI.

Pro visitatione Provincialis,

Ex variis Regulis, Ordinationibus, & Instructionibus collecta.

Quemadmodum se gerat Provincialis in obeunda Provincia cum fructu: deque ejusdem statu Præposito Generali aperiendo. Ex Deputat. pro Superioribus.

CVm sit valde proprium Provincialis officii Provinciam obire, præter ea, quæ habentur cap. 9. 12. 14. & 15. & ibidē Reg. 29, & 69. nequid eorum prætereat, quæ sui muneris sunt, & ut Generali Præposito, uti par est, status to-

tius Provinciæ innotescat, hæc fere in visitatione præstanda illi erunt.

Quæ Instructiones in visitatione, & cum quibus legenda.

Primo juvabit, si dum Provinciæ suæ loca visitat (tum maxime cum & temporis spatium permittere, & necessitas aliqua id postulare videbitur) ex Instructionibus singulas cum singulis legat ad quos spectant, præter proprias regulas officii cujusque; scilicet pro Præfectis spiritualibus formandis, pro Concionatoribus, pro Confessariis, pro Missionibus, pro Novitiis cum eorum Magistro, pro tertium annum agentibus cum Instructore. Præterea coram Rectore, Ministro, & Consultoribus Instructionem pro Confessariis, de ratione scribendi, de renovatione spiritus, pro Coadjutoribus, pro annuis colligendis, & pro Scholasticis, ubi eorumdem est Seminarium: proderitque non parum in primo congressu litteras ad Superiores datas anno 1604. die 20. Augusti, percurrere.

Quæ in visitatione Universitatum, & studiorum.

2 In Universitatibus juvabit eodem modo, si præter Regulas officii sui cap. 6. percurrat item suas, quæ sunt in libro studiorum: cum Rectore Regulas ejusdem; cum Præfecto studiorum, & quas habet proprias, & quas communes Professoribus superiorum facultatúm; & cum singulis eorumdem singulas; denique cum Præfecto inferiorum facultatum Regulas ejusdem, & communes Professoribus earumdem.

3 In-

3 Intelligat, an ex Ordinationibus Generalium, quæ ſtatuta ſunt de libris prohibitis, quæve circa monita ad Provinciales, horam conſiderationis, interceſſiones, & patrocinia præſcripta ſunt; quæque in Formula ſcribendi Superioribus & Conſultoribus præſcribuntur, ſerventur. Interroget quoque num aliquid contra Canones 12. 13. 20. v. Congregationis Generalis commiſſum ſit: an in ſua, vel aliena Provincia quiſpiam ſit, qui malo vitæ exemplo, vel doctrina ceteris obſit: moneatque Generalem, quemadmodum ipſi Provinciales ex Decreto VI. Congregationis tenentur. *Quæ Ordinationes non ſervantur.*

4 Cognoſcat an fiant conferentiæ Caſuum, an exhortationes alternis hebdomadis fructuoſe, & ad cor; an item conferentiæ de Inſtituto quintodecimo quoque die inter Rectorem, Conſultores, & quos Provincialis deſignarit: & an ea de re ad Generalem ſcribant. Ipſe vero nullum Collegium prætereat, quin ſemel ſaltem hujuſmodi conferentiis interſit, ut illas dirigat. Porro Superiores inſtruat, juxta præſcripta in Formula de aptis ad gubernandum, in Inſtructione pro Superioribus, & in litteris ad Superiores impreſſis, & in Regulis Viſitatoris 24. 26. 27. 40. 41. 42. & 43. ſenſimque periculum faciat de iis, quos ad regimen judicabit idoneos. *Quid ipſe præſtabit.*

5 Exigat ab aliquibus diſciplinæ amantibus,

Quæ de Superioribus quærenda. tibus, bonoque judicio ac prudentia prædi-tis, quemadmodum Superiores in rebus spiritualibus se habeant: an passiones doment, & virtutes acquirant, num cum externis nimium occupentur, & ad exteriora sint nimium effusi: quam serio spiritualia curæ, cultuique interno Subditorum vacent; politicene, an paterne regant. De Præfectis itidem spiritualibus, quemadmodum suo munere fungantur, & an exemplo & instructione juvent in spiritu.

De Congregationibus, & scholis. 6 Congregationes, & Oratoria, quæ in nostris locis habentur, invisat; eorumque Regulas examinet, an serventur, & an accommodæ sint ad illarum finem: idemque de Academiis ex earum Patribus intelligat, quas habeant exercitationes: de fructu, deque regularum observatione: à Præfecto vero atrii, vel scholarum Inferiorum cognoscat, tum Magistrorum, tum Scholasticorum externorum disciplinam.

De quibus consultet. 7 In Domo professa, vel in maximo Collegio quotannis consultationem instituat, advocatis, præter suos Consultores, aliquibus antiquioribus Patribus, in qua de rebus majoris momenti pertractet; inter cetera, de promovendis ad gradus, de aptis ad gubernandum, de satisfactione, quæ auditur de gubernatione singulorum Superiorum Provinciæ; de Præfectis rerum spiritualium instituendis,

&

& Seminariis præfigendis ; denique de sacris initiandis, vel ad tertium probationis annum mittendis ; & similibus.

8 Curet quotannis singulis in Collegiis ac Domibus ad mensam legi, ante renovationem votorum, litteras de renovatione spiritus, de perfectione, & caritate fraterna, de conservatione Instituti, Regulas Scholasticorum, & Coadjutorum temporalium ; Catalogum P. Natalis, quibus de rebus nostri recreationis tempore colloqui possunt ; denique Generalia monita, quæ ab omnibus observari oportebit. *Quæ legenda quotannis ad mensam.* Dec.75.5.5. Cong.7.Ex Instruct. Pro Concionat.

9 Quæ vero per se ipsum minime præstare poterit, Socio committat ; ea videlicet, quæ parvi sunt momenti : jubeatque ad se referre, quæ dubia sunt, & quænam executioni mandaverit. Itaque non exiguo onere à Socio levari poterit, si temporalia, de quibus cap. 9. in Regul. Provincialis ; si archivium, juxta Regul. 19. 20. 21. si instrumenta itineraria communia Provinciæ, vel alicujus Collegii propria ; si rationes accepti, & expensi ; si officinas, & œconomiam domesticam, si an extent libri Ordinationum juxta Instructionem inspexerit : si colliget numerum Sociorum in Sodalitiis, Scholasticorum externorum, & ordinariorum pœnitentium : observabitque uniformitatem consuetudinum in Provinciæ domiciliis. Quoniam vero mone- *Quæ Socio committenda.*

re debebit Provincialem de iis, quæ dicuntur in Instructione pro Superioribus, eidemque suggerere, si quæ forte ille præteriret ex spectantibus ad suum munus; quo commodius id præstare possit, ejus instructionis exemplum penes se habebit, eamque singulis in Collegiis percurret, observando si quid oblivioni datur.

De quibus ad Generalem scribat.

10 Meminerit etiam Provincialis, sui esse muneris, quotannis scribere ad Præpositum Generalem de iis, quos ad Sacros Ordines promoverit: quos Præfectos spiritus præfecerit, & quomodo se gerant: quos de defectibus cur promotio ad gradum differretur, scripto monuerit: cur tempus vel privatim sanctis Patribus legendis futuris Concionatoribus, vel tertii anni probationem aliquibus differri oportuerit: quemadmodum in hac probatione se gesserint: quinam libri prohibiti in Collegiis asserventur: Vt Superiores in modo exigendi rationem conscientiæ se gerant: quos Examinatores Promovendorum ad gradum designaverit, ut à Generali confirmentur: quos Consultores, & Admonitores elegerit: num observetur Ordinatio de non visitandis feminis: quomodo Superiores præstent, quæ habentur Instr. pro Superioribus: ut conferentiæ pro formandis Superioribus successerint: tandem quinam remissi ac negligentes in gubernatione sint. Præterea quot-

quotannis mittat ad Generalem Informationes ad gradus : sub finem cujusque anni tertium Catalogum, & puncta pro annuis ; catalogum etiam eorum, qui profectionem Indicam postulant, præmissa informatione status, ac talentorum quæ habent ; speciatim necessitatis parentum, cum judicio ejusdem Provincialis. Postremo tertio quoque anno Catalogos communes, & informationes ad regimen per Procuratorem mittat. *Quas informationes Romam mittet.*

11 Peracta visitatione cujusque Collegii ac Domus, vel Provinciæ, prout ipsi commodum fuerit, litteras de singulis domiciliis ad Generalem scribet, quæ tria capita complectentur ; ut juxta Reg. 92. sui officii, Præposito Generali aperta sint omnia. Primo quidem ea exponet, quæ ad personas ipsas spectant, & talenta, moresque describet tum Superioris ; an spiritualis, an suavis, & fortis in gubernandi ratione, an politicus, & an in illo munere retinendus, an amovendus ; tum subditorum, quinam illi sint, spirituales, obedientes, an discoli; quæ ministeria obeant, quo fructu, & qua satisfactione. Altero statum spiritualem Collegii, ac Domus indicabit ; an vigeat regularum observatio, an langueat, & quinam frequentes defectus, quæ caussæ, quæ remedia adhibita : idemque erit judicium de ministeriis nostris, rectene obeantur, quo fructu, qua fre- *Litteræ ad Generalem danda.* *De personis.* *De statu spirituali loci.* *De tempo-*

ostendit: nimirum quot alantur, quibus reditibus, sive eleemosynis, & an ære alieno graventur, & quomodo occurrendum. Quæ omnia compendio explicari oportebit; & tum maxime, cum alias scripta non fuerint, aut aliquid erit novi, de quo certiorem fieri oporteat Generalem.

FINIS.

INDEX.

El-

S *Sacer-*

S

FINIS.

N D E X.

N I S.